

norsk filatelistisk tidsskrift

AV INNHOLDET: Velkommen til Bergen, s. 103 ● NAFILEX -74, s. 104 ● Norsk skipspost: VØRINGEN (del 2), s. 107 ● Studium av primære perforeringsvarianter på klassiske merker, s. 120 ● Krone/Posthornstempler, s. 123 ●

KLASSISK SKANDINAVIEN

Spesielt: gamle norske frimerker ubrukt

Mankolister mottas
Samlinger kjøpes og selges
Stort utvalg i kg.vare, albums, utstyr
NY PRISLISTE med spesialtilbud
Søker gamle brev, stempler m.m.

TORE G. SOLHEIM

Boks 2662 St.H. Oslo 1 Tlf. 20 30 83
Butikk: Nordahl Bruunsgt. 3, Oslo

Vi er kjøpere av **BEDRE** norske
frimerker, samlinger og massevarer

BRA utvalg av frimerker fra
VEST-EUROPA og **MYNTER**

Når det gjelder
KJØP - SALG - TAKST -
ta kontakt med
FAGMANNEN
— det **LØNNER** seg !

HANS RODE A.S

FRIMERKE- OG MYNTFORRETNING
Bogstadvn. 2 — Oslo 2 — Tlf. 46 41 68

NYHETSABONNEMENT

Vi leverer alle nye utgaver fra de aller fleste
europiske land til fordelaktige priser. Be
om nærmere opplysninger!

UTVALGSHEFTER

Meget gode utvalgshfter til AFA minus
ca. 50 % fra følgende land:

VEST-TYSKLAND - BERLIN - POLEN
UNGARN - TSJEKKOSLOVAKIA -
ENGELSKE KOLONIER

TILBUD

Vi sender fra tid til annen ut tilbudslister
på alt fra klassisk norge til latin-amerika-
lots. Står De oppført på våre adresselister ?

BC-frimerker

Boks 640 — 1700 Kurland

ABONNEMENT PÅ FØRSTEDAGSBREV OG NORSKE SÆRSTEMPLER

Tegn FDC og stempelabonnement, så får

De førstedagsbrev og særstempler
automatisk tilsendt.

Skriv etter betingelser.

NFT- FDC- SERVICE

Boks 109 - 4601 Kristiansand S

Vi har et velassortert utvalg i:

ALBUMS

KATALOGER

FRIMERKEARTIKLER

PAKKER, KILOVARER

Vi ekspederer mankolister fra Skandinavia.
Våre salgs- og tilbudskataloger sendes
gratis til alle interesserte som er registrert
i vårt kartotek.

BOBHUSET

1750 Halden

Telefon

(031) 84 277

MEDDELELSER

FRA FORBUNDET

Opptakelse av ny Forbundsklubb.

Med virkning fra 1. januar 1974 er Rana Filatelistklubb opptatt i Norsk Filatelistforbund.

Den nye Forbundsklubben har ved innmeldelsen 19 hovedmedlemmer. Postadressen er Boks 169, 8601 Mo i Rana. Styret har følgende sammensetning: Kjell Moxness (formann), Ture Bang (nestformann), Johan Brufors (sekretær og kasserer), Knut Egerdal og Svein Dahlberg (styremedlemmer).

Kommisjonær for ESPANA-75

For den internasjonale frimerkeutstilling ESPANA-75, som vil finne sted i Madrid i 1975, har Forbundet utnevnt som Kommisjonær for Norge, Forbundssekretær Efren Rebolledo, Grevlingaasen 40, 1347 Hosle.

SKIFILEX

I forbindelse med Frimerkets Dag og klubbens 50.års jubileum, vil Skien Filatelistklubb arrangere en regional frimerkeutstilling for Østlandsområdet under navnet SKIFILEX. Utstillingen vil bli avviklet i vakre nye lokaler i Ibsenhuset 7. — 13. oktober 1974. Det blir eget motivstempel. Mer utførlige opplysninger vil følge i neste nummer av tidsskriftet.

Fra Forbundets arbeidsgrupper:

Arbeidsgruppen for maskin-stempler

Som det vil ha fremgått av NFT nr. 3/74, er det nå blitt opprettet en arbeidsgruppe for maskinstempler. Et av gruppens medlemmer, Arne Tørud på Gjøvik, har sendt en anmeldelse av en sveitsisk stempelhåndbok. Det vises her til rubrikken litte-

ratur. I sitt følgeskriv sier Tørud blant annet følgende:

En gruppe innen Gjøvik Filatelist Klub begynte for en tid siden å registrere alt hva vi har kunnet komme over av norske maskinstempler. De første maskiner kom i drift i 1902, og siden den gang har antallet øket til flere hundre. Som eksempel kan nevnes at det i 1940 var 65 stemplingsmaskiner i bruk, men at dette var øket til 341 i 1965. I tillegg til dette kommer så alle de forskjellige streker og bølgelinjer samt reklametekster som har vært benyttet i kortere og lengre tid på de forskjellige steder. Såvel stempler som reklamemylser er nemlig utskiftbare, slik at man kan legge opp til en større spesialsamling på dette området. Dette er samtidig et billig område å samle, da man vanligvis har sett noe ned på brev/kort og frimerker som er stemplet med maskinstempler. Har man tilgang til litt firmapost eller lignende, vil man til stadighet få en masse slike saker gratis.

Det er åpenbart fortsatt mye å gjøre på dette området, og den nye arbeidsgruppe vil gjerne komme i kontakt med flest mulig interesserte. Gruppen er også interessert å låne materiale for registrering og fotografering. Helst vil man ha hele konvolutter/kort, men også klipp har interesse. Navn og adresse på gruppens medlemmer står i «Meddelelser fra Forbundet» i NFT nr. 3/74. Arne Tøruds adresse er: Gryet, 2800 Gjøvik.

TG

LA DEM IKKE TA VED NESEN

bli medlem av Oplysningscentralen for Filateli OFF a/s — vi har medlemmer i Danmark, England, Finland, Grønland, Norge og Sverige, og som medlemmer er bl.a. Skandinavias største frimerkehandlere og frimerkeklubber. Ved innmeldelse får De en fortegnelse over ca. 900 usolide frimerke- og myntforbindelser. Nærmere opplysninger sendes mot svarporto

K. TINGØ

BYDAMMEN 12 A —
DK 2750 BALLERUP

UNDER LUPEN

REDAKTØRENS EGEN SPALTE

«Hvite flekker»

Norsk Filatelistforbund vokser. I løpet av de fire første måneder av 1974 er fire nye klubber blitt tilsluttet Forbundet, — det vil si en hver måned. Det er «Bryne Frimerkeklubb» som kom til i januar, «Steinkjer Frimerkeforening» i februar, «Hareid Frimerkeklubb» i mars — og nå i april-nummeret kan vi melde om at også «Rana Filatelistklubb» er tatt opp som medlem. Alle de fire er gitt status fra 1. januar i år.

At det blir flere klubber i Forbundet behøver naturligvis ikke bety at antallet frimerkesamlere øker. De fleste stedene hvor det dannes nye klubber har det nok eksistert en viss form for organisert samarbeid de enkelte samlere imellom — og endel steder har det eksistert klubber allerede i flere år, men de har ikke vært tilsluttet Forbundet.

Det som er i ferd med å skje er vel i første rekke en samling av norsk filateli i sin alminnelighet — og de eksisterende klubber i særdeleshett, i en slagkraftig enhet: Norsk Filatelistforbund. Dette har da også vært et av de — om enn langsiktige — mål Tore Gjelsvik hadde da han tiltrådte som forbundspresident på landsmøtet i Fredrikstad for knapt et år siden. Målet er ennå på langt nær nådd. Men selv om det er langt igjen, synes vi det er god grunn til å gledes over at vi blir flere i Forbundet, med derav følgende bedret økonomi og større muligheter til å la sin røst høres i «det store koret».

Det fins imidlertid ennå mange «hvite flekker», d.v.s. byer, steder, områder hvor det ikke finnes noen filatelistklubber, til tross for at befolkningsgrunnlaget er tilstede. Det finnes også flere eksisterende klubber som ikke er medlem av Forbundet, klubber som arbeider meget godt, men som av forskjellige grunner har funnet det formålstjenlig å stå utenfor fellesskapet i Forbundet. Forbundspresidenten og Forbundsstyret forøvrig har imidlertid beflittet seg på å holde en god kontakt som mulig med også disse klubbene, — vi ville tro til felles beste. Det er naturligvis ikke

nødvendig å være medlem av et forbund for å være frimerkesamler. En kan også utmerket godt komme til en slags «handelsavtale» eller «assosiert» ordning, som f.eks. Frimerke-Ringen Posthorn som er «tilsluttet» klubb — eller en kan som f.eks. de fire Vestfold-klubbene samarbeide seg imellom på forskjellige områder, men velge å stå utenfor Forbundet, — noe som naturligvis må respekteres.

Det er pr. idag ingen klubb i Haugesund. En junior-klubb ble riktignok stiftet der nylig, med junior-klubben i Bryne som «fadder». Dermed skulle grunnlaget kanskje være lagt for også en senior-forening. Det er idag ingen klubb i Arendal. En god del av samlerne der er imidlertid medlemmer av Grimstad Filatelistklubb. Det var overhodet ingen frimerkeklubb i Sogn og Fjordane fylke, inntil for nylig, da det ble startet en klubb i Førde i Sunnfjord. Den er foreløpig ikke med i Forbundet, men det er visstnok muligheter for at den kommer med om ikke så lenge. Det er heller ingen klubb i f.eks. Molde i Møre og Romsdal, mens det er en i Kristiansund i samme fylke. Denne er heller ikke med i Forbundet — foreløpig. I indre Hordaland var det tidligere en klubb i Odda, men den eksisterer idag visstnok ikke.

Det er nok av «hvite flekker» på det filatelistiske kartet.

På landsmøtet i Fredrikstad ble tanken om en riksforening luftet, en forening som kan oppta medlemmer som ikke direkte sogner til en vanlig filatelist-klubb i nærheten. En slik landsomfattende forening måtte nødvendigvis drives etter helt spesielle retningslinjer, da man ikke ville ha mulighet for å samle medlemmene regelmessig til møter og annen virksomhet. Man har en slik «riksforening» i Sverige, og det arbeides med spørsmålet også her.

Inntil videre kan imidlertid hvem som helst, hvor de enn måtte bo, abonnere på NFT — og derigjennom ha en viss kontakt med frimerkesamlingen på riks-planet. Men de kan ikke være direkte-medlem av Forbundet, — det må skje gjennom en klubb.

Så foreløpig er det mange spørsmål å løse før «riket» er samlet, d.v.s. at norsk filateli er samlet i ett slagkraftig forbund. Men vi synes det hele er på god vei.

E.S.

Besøk

Postmuseet

Åpningstider:

Søndag	kl. 12—15
Tirsdag	» 10—15
Torsdag	» 10—15
Freitag	» 10—15

Velkommen til BERGEN i juni neste år

En tidlig velkomsthilsen vil vel noen si. Men tiden går fort, og før vi vet ordet av det er det tid for Bergensbesøket. Tro det eller ei, med det er faktisk snart et år siden vi hygget oss sammen i Fredrikstad.

Og det er altså til landsmøte i Norsk Filatelistforbund — og til samtidig nasjonal frimerkeutstilling, bergenserne nå tenner vardene på de syv fjell. Og midt i byens hjerte — på selveste Ole Bulls plass der mesteren selv og nøkken klimprer sine strenger — i Handelens og Sjøfartens Hus — der skjer det. I den store festsalen vil utstillerne få sine rammer. Vel fire hundre tar man sikte på. I salongene ut mot Olav Kyrresgt, — De vet den fredsommelige kongen som grunnla Bergen — der er det benket for landsmøte. Og endelig — i salongene ut mot Ole Bulls Plass, der nyter vi landsmøtelunchen. Alt på ett gulv. Alle kan få være med på alt — uten anstrengende marsjer innimellom. Det vil også bli plass til eventuelle handlerbørser, tombola, spesialutstillinger o.l. i husets marmorhvite oppgang.

Og tidspunktet? Jo, utstillingen som har fått navnet «BERGEN 1975», åpner tirsdag 3. juni 1975, og lukker søndag 8. De som ønsker å kombinere utstilling og festspill kan gjøre det før Festspillene avsluttes onsdag 4. juni med A-moll-konserten og stor festivitas. Landsmøtet åpner så lørdag 7. juni kl. 09.00. Fredag aften er det skalldyraften i Bergens Filatelist-Klubs hus i Nye Sandviksvei. Landsmøte- og utstillingsbanketten skjer på Hotel Norge — tvers over gaten for utstillingslokalet lørdag kl. 19.30. Søndag er det så rundtur i den underskjønne bergenske omegn med lunch ute ved Bjørnefjorden på selveste Solstrand Fjordhotel.

For arrangementet er det oppnevnt denne hovedkomiteen: Utstillingskomite Eivind Evensen, arrangementskomite F.C. Moldenhauer jr., finanskomite Sigbjørn Birkeland jr., teknisk komite Georg Silver, katalogkomite H. Ø. E. Magnussen og klubbens formann Arnfinn Instebø.

Så derfor kjære frimerkesamlere: Frem med kalenderen og kryss av første del av juni neste år

Ole Bull-Statuen, like ved landsmøtelokalene.

for Bergens-besøket. Og husk — la fruene være med. Det blir lagt opp eget program for dem mens møtet varer. For husk — bergenserne har igjen tatt sin nystemte.

Eivind Evensen.

FRIMÆRKERINGEN

v/D. Lund Simonsen

Søndersøvej 20, 3500 Værløse, Danmark

**SKANDINAVIEN
ENGLAND
TYSKLAND
m. m.**

Førsteklasses udvalg med frimærker fra Deres samleområder tilsendes regelmæssig.

**OPLYS TIDSPUNKTER
OG SAMLEROMRÅDER**

**SPAR OPP I FRIMÆRKER
DET BETALER SIG**

NAFILEX -74

en milepel i nord-norsk filateli

Med den regionale frimerkeutstilling NAFI-LEX — 74 har nord-norsk filateli tatt et stort skritt fremover. Man har ikke vært borskjemt med frimerkeutstillinger i denne landsdel, og NAFI-LEX - 74 er faktisk den første større utstilling i regionen på over 20 år. NAFI-LEX - 74 er samtidig et bevis på at det er utrolig hva man kan utrette med noen få ildsjeler og en del gode hjelpere, godt understøttet av den erfaring som er tilgjengelig gjennom Norsk Filatelistforbund. Narvik Filatelistklubb er stiftet den 15.10.1971, og det faktum at en så ung klubb kan gjennomføre et arrangement av denne art, bør være en vekker for klubber som er adskillig eldre!

Nordregionen var denne gangen utvidet til også å omfatte Møre og Romsdal og Trøndelagfylkene. Dette ble gjort for å sikre utstillingen såvel bredde som tyngde, og var samtidig et forsøk på å knytte nord-norsk filateli nærmere den sydnorske via Midt-Norge.

En av hensiktene med regionale frimerkeutstillinger er å lokke frem nye utstillere. På NAFI-LEX - 74 var det en blanding av gamle og nye. Litt få nye var det kanskje, men ikke færre enn at man vel må være fornøyd. Flere nye blir det forhåpentligvis etter hvert.

Tidspunktet for utstillingen var lagt til Vinterfestuken 1974. Selve Vinterfestuken ble offisielt åpnet kl. 16 lørdag 23. mars, så da frimerkeutstillingen ble åpnet kl. 10 samme dag i nærvær av vertskapet for Vinterfestuken, Ingeborg og Erik Raae, var dette en virkelig grov tjuvstart. Etter åpningshilsener av utstillingskomiteens formann Steinar Krokmyrdal og forbundsprezident Tore Gjelsvik sto Erik Raae for den offisielle åpning.

NAFILEX — 74 omfattet ialt 100 rammer, og presenterte seg som en meget velordnet og oversiktlig utstilling. Plasseringen i byens storstue, bystyresalen i Narvik rådhus, var en virkelig fulltreffer, midt i byens sentrum, og med usedvanlig gode lysforhold. Publikumstilstrømningen var størst de to første dagene, senere noe variabel. Alt

Formann i Narvik Filatelistklubb Carl W. Lindstrøm og formannen i utstillingskomiteen for NAFI-LEX — 74 Steinar Krokmyrdal.

i alt var drøyt 1000 personer innom og beså utstillingen, noe man må være godt fornøyd med.

Konkurransesklassen omfattet 25 eksponat, fire junior og resten senior. Juryen besto av Tore Gjelsvik, Trondheim. Arne Bergan, Harstad, Helge Hagen, Narvik og Kristian Wilhelmsen, Tromsø, med førstnevnte som formann. Juryen benyttet seg av de nye skjemaer for bedømmelse av landsamlinger m.m. med stort sett tilfredsstillende resultat. Etter hårdt arbeide kunne juryen allerede om kvelden søndag 24. mars presentere resultatlisten som så slik ut:

SENIOR:

Sølvmedalje

Kjell Johnsen, Vadsø FK. «Norge 1855 — 1909». Trygve Karlsen, Nordenfjeldske FF. «Estland 1918 — 40». Knut Riiber, Nordenfjeldske FF. «Tsjekkoslovakia 1918 — 1939». Ragnar Tanem, Nordenfjeldske FF. «Tyskland 1872 — 1945». Eivind Evensen, Nordenfjeldske FF. «Fra studio til stue via radio og TV».

Forsølv bronsemedalje

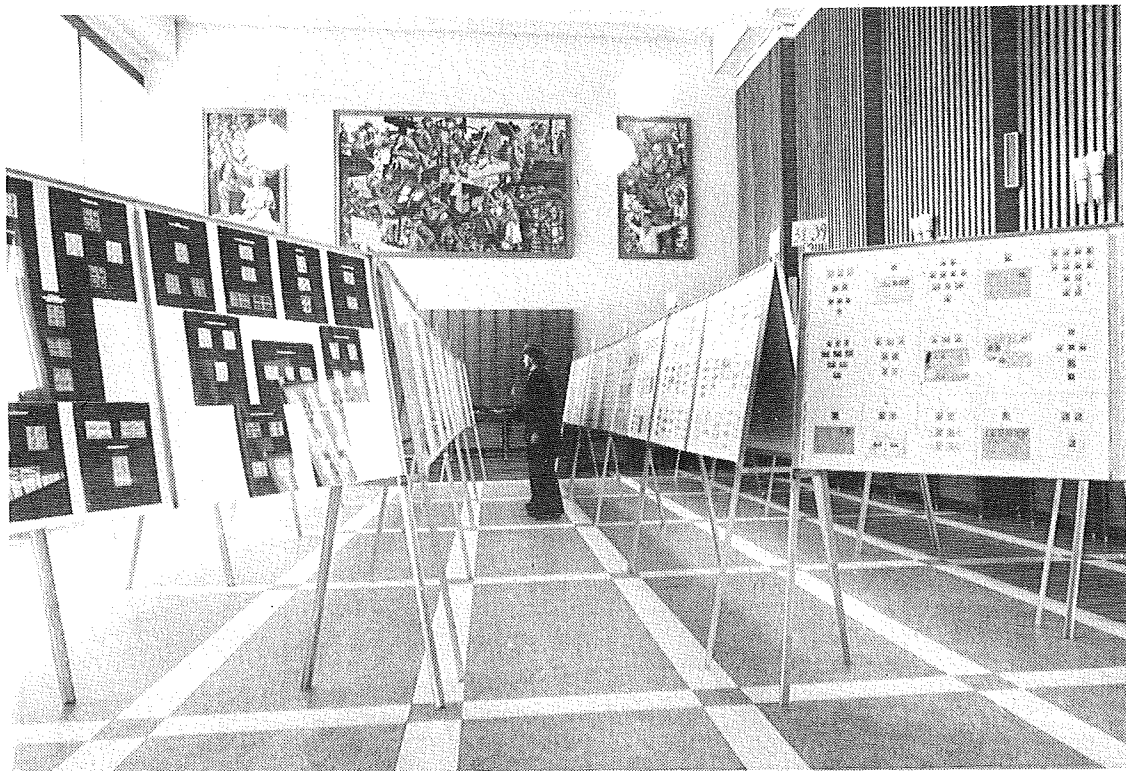
Børre Amundsen, Troms FK. «Gustav V i medaljong». Arvid Arnholdt, Narvik FK. «Norge 1855 — 1910». Arvid Arnholdt, Narvik FK. «Danmark 1851 — 1900».

Bronsemedalje

Trygve Jespersen, Narvik FK. «Norsk flypost gjennom 50 år». Arne Langøien, Nordenfjeldske FF. «Israel». Hans Leon Wengler, Narvik FK. «Fem utdrag av Europasamling».

Diplom

Oddvar Johansen, Hålogaland FK. «Mine fireblokker». Leif Wilhelmsen, Narvik FK. «To utdrag kunst på tsjekkoslovakiske frimerker». Wilhelm Apold, Narvik FK. «Kjente personer på frimerker fra Vest-Tyskland». Harry Bergh, Nordenfjeldske FF. «Sommerfugler».

Fra NAFILEX —74.

JUNIOR:

Sølvmedalje

Gunnar Strøm, Trondhjems Yngre Filatelistklubb. «Norwegian ships and sailors». Mats Tilset, Trondhjems Yngre Filatelistklubb. «Bemannede romferder».

Forsølvbet bronsemedalje

May Buchholdt, Trondhjems Yngre Filatelistklubb. «Norske fugler i sine familier».

Bronsemedalje

Stian Lydersen, Trondhjems Yngre Filatelistklubb. «Republikken Island».

Videre hadde juryen tre ærespriser til disposisjon. Prisene ble fordelt således:

Norsk Filatelistforbunds Ærespris til Gunnar Strøm for «Norwegian ships and sailors». Begrunnelse: Fin oppbygging og egen komponering.

A. Schytte Ødegaards Ærespris for beste samling fra Narvik til Arvid Arnholdt for «Norge 1855 — 1910».

Nordenfjeldske Filatelistforenings Ærespris til Børre Amundsen for «Gustav V i medaljong». Begrunnelse: «Samlingen har en original, men tiltalende oppbygging. Den viser at det er mulig å bygge opp en samling av et relativt rimelig frimerkemateriale».

Samtlige av juryens avgjørelser var enstemmige. Som man vil se av medaljefordelingen, hadde utstillingen jevnt over et høyt nivå.

NAFILEX —74 hadde naturligvis eget brevhus med særstempel med motiv «Rallaren», denne

nesten legendariske jernbanebyggeren. De som ikke rakk å bestille i tide, kan enda rekke å sikre seg et eksemplar hos Narvik Filatelistklubb. Også utstillingskatalogen er fortsatt å få. Se forøvrig annonsen NFT nr. 2/74. Husk bare nå på å plusse på porto ved bestilling av særstempler.

Tore Gjelsvik

AFA-katalogene

Fra Aarhus Frimærkehandel har vi mottatt følgende:

I anledning af F.C. Moldenhauers indlæg i NFT, Januar «Driver AFA bondefangeri?» anmoder vi om optagelse af følgende:

Før udsendelse av AFA Vesteuropakatalog og AFA Østeuropakatalog er fra forlaget meddelt, at opdelingen ville blive foretaget efter en ren *geografisk* linie — efter disse ords egentlige betydning.

Vedr. priserne på katalogerne: AFA Europa 1973 i et bind: kr. 103. AFA Europa 1974 i to bind: kr. 148. Forskellen fremkommer således: Sideantal udvidet med 8 %, stigning i priser på papir og trykning 10—12 % og resten er til dækning af det ekstra bind samt moms af differencen, så reelt er priserne for de to udgaver ens.

Aarhus Frimærkehandel

Stockholmia 74

Velkommen i september til Stockholm, årets møtested for filatelister fra hele verden. Der kan De gjøre en fem kilometer lang frimerkevandring blant nærmere en halv million frimerker på den store internasjonale frimerkeutstillingen STOCKHOLMIA 74. Den finner sted i tiden 21–29 september. Blant de 4.500 utstillingsrammene vil De blant annet få se deler av dronning Elizabeths berømte samling. En nyhet er frimerkefilmfestivalen CINEPHILIA STOCKHOLMIA 74. Utstillingen arrangeres av Sveriges Filatelist-

förbund i samarbeide med Svenska Postverket.

I anledning utstillingen utgis et hefte med Stockholmia-frimerker. Motivet viser den stiliserte utsikten over Stockholm som finnes på en utgave til VIII:e Världspostkongressen 1924. Heftet STOCKHOLMIA 74 inneholder åtte merker, to av hver farve, 20, 25, 30 og 35 øre. Heftet koster kr. 2.20 + 0.80 = 3 sv.kr. Salgstid 2 april–29 september. Bestill heftet og FDC fra PFA pr. postgiro Stockholm 1049-6.

PFA gør det lett å samle på svenske frimerker.
Postens Filateliavdeling PFA, Fack, S-10110 STOCKHOLM, Sverige.

Norsk skipspost: VØRINGEN

(Del 2)

Bearbeidet etter
Frimerke-Kontakt nr. 78 (1/72)
av A. Bye

Når man har studert det som er kjent om de tre skipene VØRINGEN, kommer man til at man har heller få konkrete opplysninger om deres tilknytning til posttjenesten. Ser man på det som finnes av spesielle Vøringen-stempler, og tar hensyn til hvilke frimerker de finnes på, samt kontrastempler på frimerker og brev etc. kommer man imidlertid til at de alle med meget stor sannsynlighet blir å henføre til VØRINGEN (I). For den som vil til bunns i dette temaet blir det derfor først og fremst å konsentrere seg om den eldste Vøringen fra 1861.

De tidligste frimerkeannuleringer som man kunne mistenke stammer fra Vøringen, er noen få skillingsmerker som er funnet håndannulert med bokstaven V eller W. Her foreligger heldigvis en del helbrev, som er blitt inngående beskrevet og avbildet i Frimerke-Kontakt nr. 6, 1958. Disse brev

Fig. 6. Håndskrevet V og dato på NK. nr. 38.

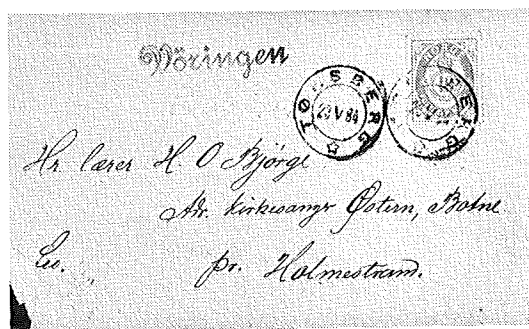

Fig. 7. Konvolutt fra 1884 med stempel Vøringen i gotisk-lignende rundskrift.

stammer fra årene 1867-69, alle fra årets siste måneder, og levner ingen tvil om at de stammer fra D/S VIKINGEN, og således ikke har noe med Vøringen å bestille. De neste annulleringer som er av interesse er en rekke blekkannuleringer på NK nr. 38, alle i form av en V, utført med samme skrift og datert høsten 1883. På denne tid var Vøringen (I) forlengst havnet i østlandske farvann, og man vet ikke hvor mye en kan legge i at disse merker alle stammer fra bergenske kilder. Det synes som om bokstaven V er forsøkt tegnet med en bestemt form, Fig. 6, og den ligner en del på senere blekkannuleringer fra Vesteraalskes skip. Tross alt synes det å være vanskelig å henføre nevnte V-er fra høsten 1883 til å stamme fra Vøringen.

Av postalia med tydelige Vøringen-stempler finnes det meget få. Først må nevnes et stempel i gotisklignende rundskrift, Fig. 7. Dette kjennes i blå farge på en konvolutt som er forsynt med et NK nr. 43, og stemplet torings TØNSBERG 23-V-84, adressert til Holmestrand. Konvolutten ble funnet i en temmelig stor bunke brev fra ulike avsendersteder men til samme adressat, og stemplet er helt utvilsomt ekte. Samme stempel i absolutt samme farge og mikroskopisk samme utførelse i alle detaljer finnes på et frimerke NK nr. 36 III. Stort sett kan man regne med at NK nr. 36 III er brukt tidligere enn nr. 43, og at den sistnevnte annullering kan være noe eldre enn fra 23-V-84, nettopp på en tid da Vøringen var på Østlandet. Videre kjennes et par av NK nr. 76 — 5 øre — utsendt oktober 1898 — med et helt tversovergående Vøringen-stempel av samme type men i svart/grå farge, forøvrig med nøyaktig samme kjennetegn. Forfatteren har også sett dette spesielle stempel i mer eller mindre tydelige bruddstykker ytterligere et par ganger, og da på merker som i tid ligger omkring det nevnte 5-øres par.

VØRINGEN i stenskrift og ramme finner man langt oftere, og da på frimerker som er brukt i tiden rundt 1888-89. Kjente kontrastempler viser årstallet 1889. Fig. 8 viser et brevkort med kontrastempel Vestbanernes Postexp 9-XI-89. Det er også kjent et meget fint avtrykk på et par

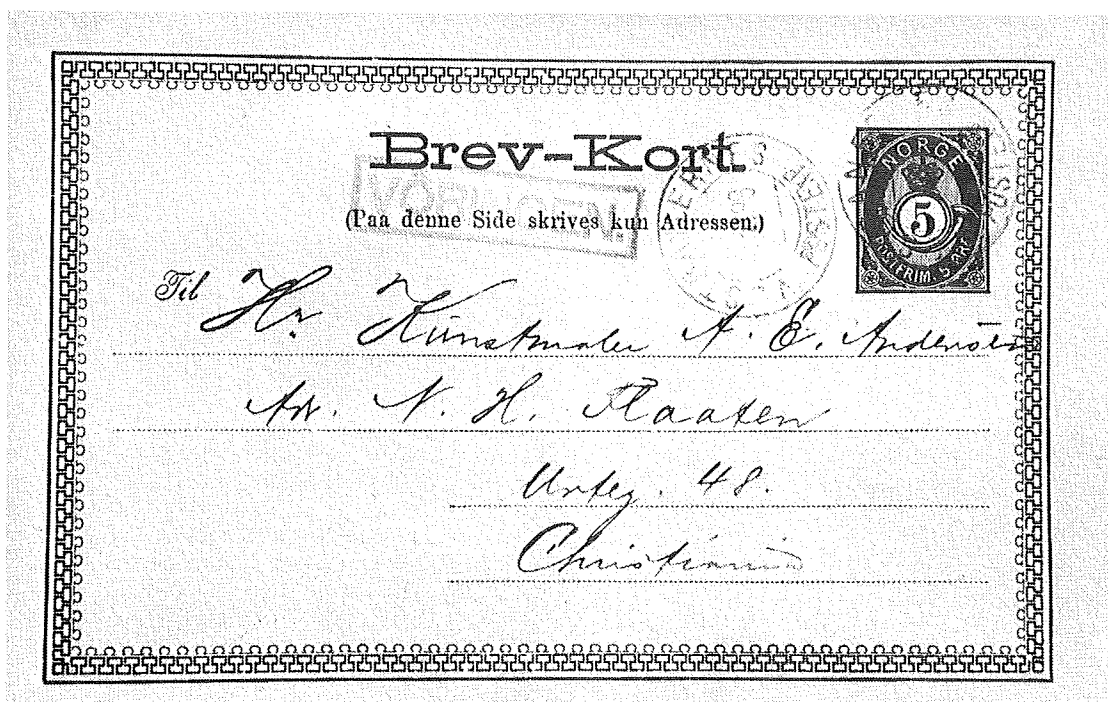

Fig. 8. Brevkort fra 1889 med stempel VØRINGEN i stenskrift med ramme.

Fig. 9. Brevkort fra 1895 med stempel D/S VØRINGEN i antikva skrift.

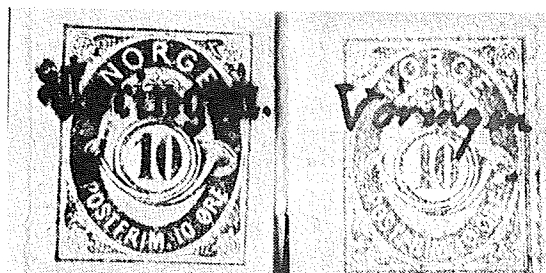

Fig. 10, a og b. Vøringen stempel i gotisk skrift og håndskrevet.

av senere 3-øresmerker, dette stammer fra Arendalskanten eller kyststripen Langesund—Kristiansand S., og skal være avvasket av adviskort fra handelsreisende. Stempelfargen varierer fra svart til lys fiolett.

Et ca. 44 mm langt stempel VØRINGEN i antikva skrift, Fig. 9, er kjent på et par brevkort, såvidt man vet fra årene like etter 1894. Dette kan tyde på at det er en nyanskaffelse av grosserer Johnsen. Stemplet er også kjent på et eksemplar av NK nr. 53 VII. Stempelfargen er lys fiolett.

Videre er det kjent et ca. 20 mm langt stempel VØRINGEN, Fig. 10 a, i gotisk skrift. Dette stempel har punktum bak navnet, og V-en er betydelig større enn de øvrige bokstaver. Avtrykk kjennes i blålig rød farge på NK nr. 53 VI. Dette tyder på at dette nettle lille Vøringen-stempel bør være brukt ca. 1892, altså før A. Johnsen overtok båten i 1894. Stemplet er også kjent på brev, men nærmere enkeltheter foreligger ikke.

Håndskrevne VØRINGEN er kjent i et par tilfeller, Fig 10b, begge på NK nr. 53 III. Blekket er meget mørkt, og det kan synes som om man har forsøkt å etterligne det forannevnte lille Vøringen-stempel. Merkenes brukstid er imidlertid ca. 1889, og dette kan synes tidlig i forhold til de merker det lille Vøringen-stempel er kjent på.

Endelig skal det nevnes at det er kjent et lite stempel S/S VØRINGEN, Fig 11, brukt etter 1910.

Til avslutning skal det påpekes at det å fremskaffe forannevnte detaljer har tatt årtier med tildels intens søking og famling. Det som ble

skrevet om damskippost i Nordisk Filatelistisk Tidsskrift s 173 i 1933 og likeledes av Stian Sannes i OFK's stempelkatalog 1941 og 51 sier lite og

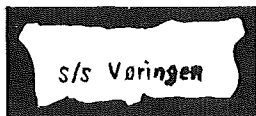

Fig. 11. Rekonstruksjon av lite stempel S/S Vøringen, kjent brukt etter 1910.

ingenting om Vøringen. Foruten de offentlige akter som tidligere er nevnt, har bedriftsbladet HSD POSTEN nr. 3-5 1969 og nr. 3 1971 gitt sikre og greie opplysninger. Takket være disse har det vært mulig å gjøre denne beretning betydelig enklere og mer lettforståelig enn det som ble skrevet i F-K nr. 78. Det har også vært til stor hjelp at Arne Tørud har stillet resultatene av sine studier til disposisjon. Det er å håpe at Tidsskriftets lesere etter hvert kan fremkomme med opplysninger som kan kaste nytt lys over hittil uklare forhold.

Lindesnes og Nordkapp som frimerkemotiv

Norske frimerker med landskaper og turistmotiver har ofte vært etterlyst. I 1938 ble det utgitt en turistserie med motiver fra Borgund stavkirke, Jølster og Finsenuen, men siden har norske landskaper bare sporadisk dukket opp på frimerker med andre formål. Dette ser det nå ut til å kunne bli en forandring på. Postverket utgir 22. april to frimerker med turistmotiver, og det er ytterpunktene Lindesnes og Nordkapp som er valgt. Og mellom disse har vi som kjent mye å vise fram, også på frimerker.

De nye merkene får verdiene 100 øre og 140 øre, og blir trykt i dypttrykk på fosforescerende papir.

Storstilt gave til tidsskriftet

NFT's redaktør har mottatt følgende:

Kjære redaktør.

Jeg har herved den glede å meddele at Nordenfjeldske Filatelistforenings årsmøte 14. mars 1974 etter forslag fra styret vedtok å bevilge kr. 1000,- av foreningens driftsoverskudd for 1973 som støtte til driften av Norsk Filatelistisk Tidsskrift.

I styrets begrunnelse for forslaget het det:

«Styret har med glede registrert den positive utvikling NFT hadde i 1973. Styret er klar over at NFT sliter med en vanskelig økonomi og foreslår derfor at foreningen gir kr. 1000,- i støtte til driften.»

Beløpet vil bli oversendt NFT's forretningsfører en av de første dager.

Med vennlig hilsen

*for Nordenfjeldske Filatelistforening
Trygve Karlsen, formann.*

NFT's redaktør vil takke på det aller hjerteligste for den storstilte gaven til tidsskriftets drift. En slik støtte stimulerer til øket innsats i forsøket på å gjøre NFT til et bedre tidsskrift og et organ med appell til alle frimerkeinteresserte i dette land. Nok en gang: Hjertelig takk.

E. Sjong

POSTKASSEN

Hva med INTERJUNEX-midlene?

Det er nå gått halvannet år siden INTERJUNEX-utstillingen. På representantskapsmøtet i Fredrikstad i juni 1973 ble regnskapene for INTERJUNEX etterlyst. Det ble da svart at regnskapene snart ville foreligge.

Idag, åtte måneder senere, er det så vidt meg bekjent ikke noe nytt i denne saken. Det dreier seg om betydelige midler. Etter hva jeg har hørt, et sted mellom 300 000 og 400 000 kroner. I mellomtiden har vi lest i utenlandske filatelistiske tidsskrifter at forhv. Forbundssekretær Odd Grahm har overrakt F.I.P. en sjekk på S.fr. 20.000.- av overskuddet.

Er det mulig å få svar på hvor lenge vi ennå skal vente på regnskapene?

Erling Dehli

Det er uten tvil mange som er interessert i å få svar på de spørsmål Dehli stiller, deriblant undertegnede.

E.S.

FLUELORT eller. . . ?

Hr. redaktør.

Som mange andre filatelister går jeg på jakt etter varianter i min frimerkesamling. Mitt siste «funn» befinner seg på kr. 1,20- merket fra skipsutgaven i 1972 (Gjøa). På W i Welde, nederst til venstre, er det blitt en utvekst som nærmest kan karakteriseres som et «flagg».

I NFT nr. 2 d.å. ser jeg at K. Stamland har observert, eller rettere ikke observert, E-en i Løk-

ke på enkroners-verdien av Armauer Hansen-utgaven. Jeg har et merke av samme utgave hvor E-en ser ut som en F, med forkortede tverrstreker. Dessuten er det en hvit «kile», ca. 1,5 mm lang, oppover fra nedre kant av mikroskopets rør på samme merke. Dette merket sitter forøvrig på en FDC.

Med filatelistisk hilsen

Joar Fjellstad,
2846 Bøverbru

PORTØSTEMPLER nok en gang

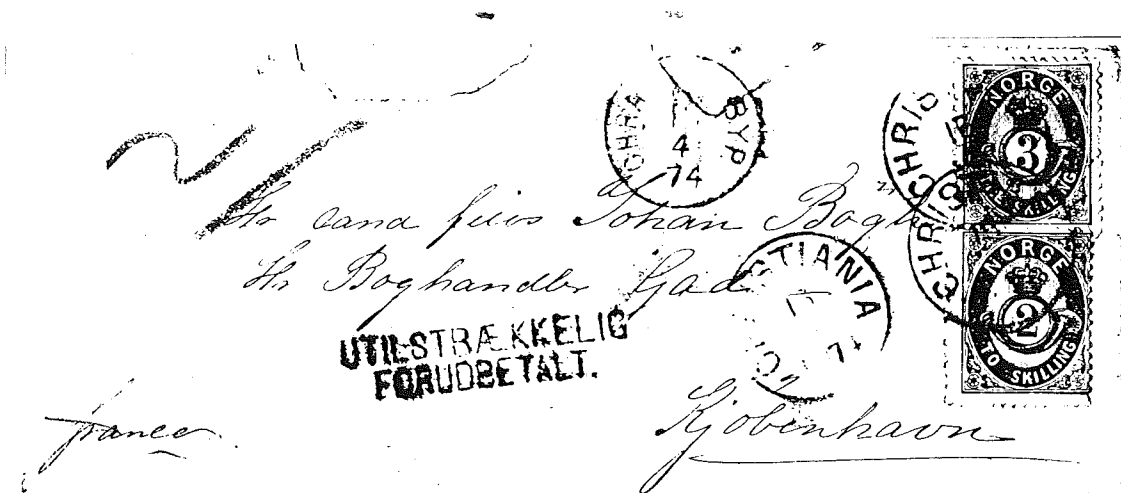
I Norsk Filatelistisk Tidsskrift nr. 10/73 og 2/74 viser Tore Gjelsvik og Sig. Løkeberg hver sitt tolinjers portostempel UTILSTRÆKKELIG FOR- UDBETALT. Begge herrers der viste avtrykk er like og stammer trolig fra samme stempel, eller iallfall fra to svært like sådanne, såvidt det kan sees av de to noe avvikende reproduksjonsstørrelser. Det her viste er likelydende, men helt forskjellig i detaljene og følgelig et helt annet stempel. Om man trekker loddrette linjer gjennom første T og annen linjes F, eller også fra andre T ned til U vil man se disse streker flukter nokså bra på Gjelsvik og Løkebergs stempel, mens det her viste avtrykk har helt forskjellige bokstaver når man måler disse i forhold til hverandre på samme måte.

I grunnen er dette ikke så underlig, da Postverket fikk levert opptil flere snes slike stempler i en enkelt leveranse. Problemet var i sin tid å få regnet opp alle stempelvariasjoner i knappeste telegramstil. Norske Filatelister, side 218 (listens side 6 og 7) 3. linje nedenfra og opp skulle blant annet inneholdt følgende: «UTILSTRÆKKELIG /FORUD/BETALT/FRANKERT/ o.l. i flere typer, med eller uten innramming».

Takk for plassen her.

Skoppum 9.3.74

A. Bye

Korset på kronen

Jeg har med interesse læst i N.F.T. 1974/2 om variationen i korset på kronen på N.K. nr. 25 III. På det seneste har jeg beskæftiget mig meget med dette mærke for at bestemme de enkelte klicheer i arket. Denne variant synes jeg imidlertid aldrig at have bemærket. Et billede som det viste er ikke det bedste til at bestemme et mærkes karakteristika, man må have det originale mærke, men det synes som mærket er nr. 51 i det ark som findes i Postmusæet i Oslo. Mærket i arket er ganske vist uden variationen i korset, men dels synes det at dreje sig om type 1 og begge har følgende kendetegn:

Øvre ydre ramme bliver tykkere mod venstre, hvilket bevirker, at hjørnet synes at trække op mod venstre.

Venstre ydre ramme har foroven udvendigt en indbugtning. Til høyre i pandebåndet på kronen er der en hvid plet.

Øvre bue på R i NORGE har foroven til venstre en bule. Venstre ben på samme ender i en spids.

Der er flere kendetegn, men disse kan jeg ikke finde på billedet, muligvis på grund av uskarphed og stempel.

Noget tyder på, at det afbildede mærke er en opgraveret kliche, der under trykningen påny er opgraveret.

Har noen sammenhengende mærker af NK 25 III vil jeg være meget glad for at gennemse disse for mit videre arbejde med dette mærke. Håper disse opplysninger kan være af interesse.

Med venlig hilsen

Wiegand Hansen

Krogholmen 5, 2840 Holte, Danmark

TUR-stempler

Hr. redaktør:

I NFT nr. 8 for oktober 1972 og nr. 8 for oktober 1973 var det henholdsvis en oversikt og en «rettelse» av norske «TUR» stempler. Dette har vakt min oppmerksomhet for dette område. Jeg har derfor gått igjennom min samling av prospektkort fra omkring århundreskiftet og funnet noen «TUR» stempler som er ulike de to artiklers beskrivelse. TRONDHEIM: 1a K.W. Gunkel nevner at tidligst sett stemplet av Trondhjem 1a er 29/12 1903. Her har jeg TUR 1 stemplet 2/1 1902. 111b Her har jeg også et, som er stemplet den 2/11 42.

LEVANGER: 1a Tidligst sett av Gunkel: 6/4 1914, dette har jeg fra så tidlig som 30/9 1903. Det er TUR 2.

SKIEN: 1a Tidligst sett av Gunkel: 24/11 1906.

Jeg har TUR 1 29/12 1902.

TØNSBERG: 1a Tidligst sett av Gunkel: 11/10 1906.

Jeg har stemplet fra den 2. april 1903.

Det er TUR 3.

BERGEN: 111a Gunkels seneste 22/2 26.

Jeg har 2 TUR 28/7 28.

FREDRIKSHALD: 1a Gunkel har her 26/10 1905, Bunæs snakker om at han har det samme stemplet men han sier 26/10 1906. Hvis Bunæs har rett har jeg et tidligere, TUR 3 20 okt. 1906.

Ellers takk for de to artiklene. De har gitt en noe å gå ut ifra ved oppsetting av de interessante «TUR» stemplene.

Hilsen

Fredrik Ellefsen

Fredrikstad

UNDER LUPEN Nr. 2/74

Hr. redaktør:

For å gå rett på sak, så skrev jeg for mange år siden til NFT og ba om en bedre nyhets-service enn bladet hadde den gang. Svaret var meget negativt, — den spalten hadde liten interesse, etter daværende redaktørs mening.

Meget er skjedd siden den gang, ikke minst med NFT, og jeg må si at nyhets-spalten er meget god nå. Men jeg er enig i at en hel del land med fordel kan sløyfes, da i første rekke mange små og nyere afrikanske stater, som f.eks. Burundi, Dahome, Gabon osv.

Foruten Norden, mener jeg at land som de fleste frimerkesamlere er interessert i bør være med i nyhets-spalten, England, Frankrike, Tyskland, Holland, Schweiz, Østerrike, Italia og flere — samt USA, FN — kort sagt kjente samler-land. Til slutt vil jeg gjerne få lov til å si at Norsk Filatelistisk Tidsskrift er blitt et meget bedre blad for oss frimerke-samlere, og de er det vel tross alt flest av. Tidligere var jo bladet helst for høyt avanserte filatelister.

Med hilsen

Sverre Boye

4000 Stavanger

«Nytt om nye frimerker»

Redaktøren lufter i sin spalte i nærværende tidsskrift nr. 2 d.å. noen tanker omkring «Nytt om nye frimerker». Med bakgrunn i eventuell innskrenkning av denne service, ønsker han først å høre lesernes meninger. Undertegnede, som har gleden av å samle Italia (i tillegg til Norge) er NFT meget takknemlig så lenge man finner å kunne la nyhetsorienteringen omfatte også dette interessante samleområde. Mitt forslag er derfor — la nyhetstjenesten fortsette som hittil.

Vennlig hilsen

R. Kjærberg

Ny variant NK 103

Er det nokon som har funne NK nr. 103, tagget 14 1/2 : 14, papir D, vannmerke III stilling 2. Fargen er lys blå. Eg er takksam for henvendelser frå dei som har den same varianten.

Helsing
Svein Reina,
Skyttarkvia, 6800 Førde

Nyhets-service

Hr. redaktør:

Angående Deres hjertesuk om nyhedsservice. Spaltepladsen er for kostbar til nyhedsorientering. Samler man nyheder fra et land, så tegn abonnement på nyheder, og man får hvad man ønsker. Brug spaltepladsen til andre ting. Fortsæt den linie De har startet. N.F.T. er igen begyndt at blive levende. Måske var det en ide, om en erfaren samler kommenterede diverse indlæg fx. 1974/2 Sig. Løkeberg: «Sjældenhedsgraden af NK. nr. 38». Jeg har faktisk kommentar til fem af indlægene i postkassen i ovennævnte nummer af Deres tidsskrift.

Med venlig hilsen
Wiegand Hansen
2840 Holte, Danmark

Om testing av kilovarer

Herr redaktør:

Jeg har lenge savnet emnet «kilovare» mer utførlig behandlet i NFT. Dersom spalteplassen tillater det, ville dette emnet sikkert interessere de fleste samlere av brukte merker. Småsamlere må ofte hente materialet til sine samlinger fra postklipp av forskjellig slag — og det meste blir kjøpt.

Er det mulig å få NFT til å bidra med opplysninger om de kilovarer som utbys på det norske/nordiske markedet?

Jeg tenker da på tester som forteller litt om antall merker pr. vare (også defektprosenten), merkespredning, eventuell verdi m.m.

I tidsskriftet «Deutsche Briefmarken-Zeitung» testes ofte kilovarer med tysk grundighet, og disse testene kan visstnok også kjøpes for en rimelig penge. Men det er få samlere her i landet som leser DBZ, og de varene som testes er kanskje ikke så interessante for oss i Norden. Derfor ville det vært hyggelig med tester fra hjemmemarkedet.

Nå vet alle at å kjøpe kilovare er litt av et lotterispill, men det er mer moro å spille når man har litt peiling på gevinsten.

Hva kan man vente å få når man spanderer 6-700 kr. på 1/4 kg. Island? En reklameopplysning fra handler om mange høye verdier, sier i grunnen lite. Kan det gjøres noe med stoff om kilovare fra NFTs side?

Hilsen **Helge Hagen,** Narvik

STEMPLER ER IN!

Benytt sjansen, mens du har den.
Ennå har vi eksemplarer igjen av

NORSKE POSTSTEMPLER

Fortegnelser og Typer

Av Arne Bye

(særtrykk fra NORSKE FILATELISTIKA)

Pris: Kr. 30,00 inklusive porto.

Bestillinger effektueres kun mot forskuddbetaling over Forbundets Postgirokonto 6 92 68 — bruk girotalongen til Deres bestilling. Oppkravsendinger kan ikke ekspederes.

NORSKE FILATELISTFORBUND
Boks 875, Sentrum, Oslo 1

NYTT

OM NYE FRIMERKER

Redigert av Knut Riiber

NORDEN

Danmark

21/3 kom ytterligere tre nye merker i den kurerende serie med dronningens portrett:

60 øre brun

90 øre violett

120 øre blågrå

Nærmere opplysninger om serien, se NFT nr. 2/74.

Finland

Ishockey

tar, finner sted 5.—20. april. Merket er i verdien 0,60 mk og har som motiv en spiller og målvakten i et fartsfylt øyeblikk av kampen. Opplaget er fire millioner og merket er trykt i femfarvet offset.

5/3 ble det utgitt et frimerke med idrettsmotiv i anledning av at VM og EM i ishockey ble arrangert i Finland. Arrangementet, som i virkeligheten bare er et EM da ingen land utenfor Europa del-

Østersjø-miljøvern

the Baltic Sea Area». Motivet gjengir et disig hav med syv måker som flyver over. Dette skal symbolisere de randstater som skal drøfte miljøspørsmålene, Danmark, Finland, Vest-Tyskland, Polen, Sovjet, Sverige og Øst-Tyskland (DDR). Merket

18/3 ble det utgitt et frimerke i tilknytning til ministerkonferansen om vern av Østersjømiljøet i Helsingfors: «Diplomatic Conference on the Protection of the Marine Environment of

har pålydende 0,60 mk og er trykket i femfarvet offset i et opplag av tre millioner.

CEPT

motiv. Merket får pålydende 0,70 mk og trykkes i femfarvet offset i et opplag på tre millioner. Det finske merket viser Wäinö Aaltonens relief i Helsingfors universitet: Frihetens gudinne overrekker seierskransen til ungdommen. Frimerkebildet er tegnet av Pirkko Vahtero.

1/4 utgis det to bruksmerker i valørene 0,35 mk og 0,50 mk i anledning justering av postavgiftene. Verdien 0,35 mk tilsvarer portoen for trykksaker og vareprøver og valøren 0,50 mk tilsvarer portoen for postkort i innenlandsk, nordisk og internasjonal trafikk.

Samtidig utgis det et postkort med påtrykt valør 0,50 mk.

Island

29/4 kommer årets CEPT-merker. Det blir to merker i verdiene 13 og 20 kr.

Kr. 13,— verdien viser en treskulptur fra det 17. århundre, som nå beror i Islands nasjonale museum.

Kr. 20,— gjengir bronsjeskulpturen «Gjennom lydturen» av Ásmundur Sveinsson.

Skulptur fra 17. århundre «Gjennom lydturen»

Sverige

2/4. I anledning av den internasjonale frimerkeutstillingen STOCKHOLMIA 74, som avholdes 21—29 september 1974, utgis et hefte med jubileumsfrimerker. Heftet inneholder 8 merker med samme motiv i verdiene 20, 25, 30 og 35 øre. Heftet koster kr. 3.00 hvorav 80 øre er et bidrag til finansieringen av utstillingen.

Motivet er et stilisert bilde av det sentrale Stockholm, som ble tegnet av kunstneren Ture Tideblad til 1924-års serien utgitt til den 8. verdenspostkonferansen i Stockholm og gravert av Paul Wilcke.

Frimerkeheftet er til salgs i tidsrommet 2. april til 29. september. Frimerkene er trykt på hvitt papir og med usynlig gummi.

«STOCKHOLMIA»

Samme dag kommer også to nye bruksmerker: 35 øre «Stora Sjöfallet» etter et foto av Stig T. Karlsson og gravert av Majvor Franzén-Mattews. Merkene er trykt i ruller.

75 øre med motiv fra Ystad er trykt i hefter på 10 merker. Merket er gravert av Czeslaw Slania etter et foto av Ragnar Holmqvist.

Begge bruksmerkene er trykt i stålgravyr.

Stora Sjöfallet

Ystad

EUROPA FORØVRIG

Belgia

25/3 et merke til propaganda for miljøvern.

8/4 kom en velgjørenhetsserie på fire merker,

alle med tillegg i verdiene 4 + 2 F., 5 + 2,50 F., 7 + 3,50 F. og 10 + 5 F.

Bulgaria

21/1 kom syv merker med gamle tresnitt som motiv. De forskjellige verdier er til dels trykt sammenhengende.

Cypros

18/3 fire merker med forskjellige fruktsorter som motiv.

Frankrike

25/2 et merke berømte franskmenn, 50 + 10 c. Saint Louis Marie Grignon de Montfort (1673—1716).

11/3 et merke til frimerkets dag, 50 + 10 c. som avbilder en automatisk brevsorterer.

18/3 60 c. for flyplassen «Charles de Gaulle».

25/3 et merke i «kunstserien».

1/4 et merke i anledning av Alpeklubbens 100 års jubileum.

Jersey

13/2 utkom en serie på fire merker med vårblomster som motiv. 3 p, 5 1/2 p, 8 p og 10 p.

Monaco

har samlet sine utgaver for våren 1974 til 8. mai og da utkommer følgende merker:

En minneblokk i anledning 25 året for tronbestigning til fyrst Rainier III av Monaco.

Tre merker UPU's jubileum.

Et merke monegasiske Røde Kors.

To merker CEPT.

Et merke med portrett av den franske flypioneren Henri Farman til dennes 100 års fødselsdag.

40 c. med portrett av italieneren Guglielmo Marconi 100 årsdag (1873—1973)

Et merke til 100 års fødselsdagen til Ernest Duchesne.

50 c. til ære for Fernand Forest, oppfinneren av den firesylindrede motor.

Et merke til en internasjonal hundeutstilling. Motiv: Schnauser.

70 c. til 450 års fødselsdagen til dikteren Pierre de Ronsard. I anledning Sir Winston Churchill 100 års fødselsdag utgis et merke, 1 Fr.

Til Interpols jubileum er utgitt et merke.

Sovjetunionen

28/1 kom et merke til EM i hurtigløp på skøyter for kvinner.

28/1 et merke til 250 året for vitenskapsakademiet i Sovjetunionen.

6/2 et merke til ære for akademikeren L.A. Artzimowisch 1909—1973.

6/2 et merke til 50 året for Nachitschewan ASSR.

Sveits

TIL UPU's kongress, den 27. i rekken, i Lausanne i år er det utgitt to merker, begge 30 Rp., i sammentrykk.

I anledning 100-året for UPU er det utgitt tre merker og portrett av kjente personer innen UPU.

30 Rp. Eugene Borel (1835—1892) sveitsisk statsråd og den første direktør for UPU.

40 Rp. Heinrich von Stephan, (1831—1897) Tysklands generalpostmester og initiativtaker og grunnlegger for verdenspostforeningen.

80 Rp. Montgomery Blair (1813—1883), generalpostmester i USA initiativtaker for sammenslutning for postverkene til den forberedende konferanse i Paris den 11. mai 1863.

Årets CEPT-serie er på to verdier, 30 og 40 Rp. Alle ovenstående merker utkom 28. mars.

Tyrkia

11/12 kom to luftpostfrimerker. Motiv moderne flytyper.

Vest-Berlin

15/2 et merke til 275 års fødselsdag til Georg Wenseslaus von Knobelsdorff, 20 Pf.

17/4 30 Pf. til 150 års fødselsdag til Gustav Robert Kirchhoff.

Vest-Tyskland

17/4 to merker «Europa 1974», begge med skulpturmotiver, i valørene 30 Pf. grønn og 40 Pf. rød.

Øst-Tyskland (DDR)

26/2 tre merker i forbindelse med 8. VM i håndball for menn, innendørs. De tre merker er trykt sammenhengende i trestripp.

19/3 syv merker med motiv giftige europeiske soppsorter. Merkene er trykt i flerfargetrykk.

Vatikanet

21/2 kom et nytt luftpostfrimerke, 2500 Lire.

Østerrike

2/5 et kunstmerke, 2,50 S, og et merke, 2,50 S i forbindelse med den 11. folkeforsamlingskongress.

2 S til utstillingen «Rennesanse i Østerrike».

2 S 75 år ARBØ.

4 S i anledning den 14. kongress for internasjonal landeveistransport.

I juni kommer følgende merker:

et merke til 250 års fødselsdagen til Franz Anton Maulbertsch.

4 S europeisk konferanse for samferdselsministere.

Et merke, 2,50 S i anledning 125. året for østerriksk politi.

2 S Salzburg.

2,50 S med sportsmotiv fektning.

ANDRE VERDENSDELER

Australia

I mars kom seks merker med bilde av forhenværende statsministre. April: tre merker med malerier av australske kunstnere.

Belize

utga 1/1 en ny dagligserie med motiver hentet fra landets fauna. Serien er på 13 verdier.

Cuba

2/1 fire merker i anledning 15 årsdagen for oppstanden.

10/1 fem merker malerier.

20/1 et merke i anledning 1 års dødsdag Amilcar Cabral.

21/1 et merke til 50 års dødsdagen V.I. Lenin.

USA

15/2 et merke til ære for dr. Elizabeth Blackwell, den første kvinnelege.

2/3 i forbindelse med NATO's 25 års jubileum utgis en luftpostkonvolutt (Arogram) pålydende 18 c. Konvolutten bærer inskriften «25th anniversary NATO».

26/3 til 100 års fødselsdagen til dikteren Robert Frost er det utgitt et merke 10 c.

18/4 et merke 10 c til verdensutstillingen EXPO 1974.

4/5 utkommer et merke til ære for hesteveddeløp som sport i USA.

14/5 i forbindelse med gjennomføringen av Skylab-programmet og at Skylab IV-ferden er avsluttet med 84 dager i rommet, blir det utgitt et merke, 10 c.

13/6 utgis fire merker med mineraler som motiv. Merkene er trykt sammenhengende i fireblokker.

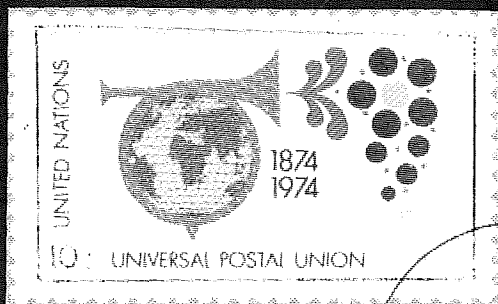
FN

11/1 kom fire merker i anledning ILO. Motivet er ILO's hovedkvarter i Geneve.

Merkene er utgitt i \$ 0,10 og \$ 0,21 og i sveitsisk valuta Fr. 0,60 og 0,80.

22/3 i anledning UPU's 100 års jubileum ble det utgitt tre merker Fr. 0,30 og 0,60 samt i \$ 0,10. Disse merkene er tegnet av nordmannen Arne Johnson.

6/5 fire merker, veggmalier. \$ 0,10 og 0,15, Fr. 0,60 og 1,00.

Øverst fra venstre miljøvernmerket fra Belgia, et av syv merker fra Øst-Tyskland med avbildning av giftige sopparter, det østerrikske merket i anledning renessanse-utstillingen, og det franske merket til minne om Grignion de Montfort. Neste rekke fra venstre viser et av fire merker fra Jersey med vårblomster som motiv, et av to merker fra Vest-Tyskland «Europa 1974» og de to UPU-merkene i sammentrykk fra Sveits. Under Sveits-merkene ser vi fra ventre et av 13 merker fra Belize i dagligserien med landets fauna som motiv og et av tre merker fra Australia med australske kunstneres verker. Under til venstre et av fire merker i anledning 15-års dagen for oppstanden på Cuba. Nederst til venstre et av tre FN-merker i anledning UPU's jubileum og til høyre fireblokken fra USA med mineraler som motiv.

Hånddatostempler med postnummer

Lagdommer Otto Maalstad, som var en trofast medarbeider i NFT i flere år, døde ifjor — og vi har bl.a. savnet hans månedlige rapport om postverkets nye hånddato-stempler med postnummer. Nå har E.C. Hannevig, Borre, påtatt seg å føre dette arbeidet videre, og vi bringer i dag Hannevigs første fortegnelse, omfattende datostempler utlevert i oktober, november og desember 1973 og januar og februar 1974.

Levert i oktober 1973

AUKRA/6420 BERGEN-UNIVERSITETET/5014. BRUMUNDDAL/2380. GRASDALEN/3653. HARALDSTAD/2300 HAMAR. HØYKNES/7800 NAMSOS. KOPPERUD/2800 GJØVIK. KVILTORP/6400 MOLDE. LANGMYRA/6400 MOLDE. NYLI/4800. ARENDAL. RANDABERG PÅ JÆREN/4070. RYDNINGEN/7059. SANDNES/4300. SAUDA/4200. STAMNESHELLA/5290. STEGLET/3600 KONGSBERG. TREDAL/5957. TREUNGEN/4860. STATHELLE/3960.

Levert november 1973.

BERGERSBORG/1500 MOSS. BORGESTAD/3910. EKHOLT/1500 MOSS. FALKUM/3700 SKIEN. GRIM/4600 KRISTANSAND S. GRÅTENMOEN/3700 SKIEN. HAFSLUNDSØY/1700 SARPSBORG. HOLTAN/3190 HORTEN. HØYDEN/1500 MOSS. JARLESLETTA/7000 TRONDHEIM. JELØY/1500 MOSS. KARMSUND/5500 HAUGESUND. KONGSGÅRD/4600 KRISTANSAND S. KURLAND/1700 SARPSBORG. LODDEFJORD/5071. LØVENSTAD/2006. MEHAMN/9970. MOFLATA/3700 SKIEN. MOSJØEN/8650. MØLLEVANN/4600 KRISTANSAND S. NORDRE FINSTAD/1400 SKI. PUSNES/4818. ROMSLIA/7000 TRONDHEIM. ROSSABØ/5500 HAUGESUND. SENTRALSYKEHUSET/1600 FREDRIKSTAD. SKURVA/2300 LILLEHAMMER. (Feil postnummer. Brukt kun 2 dager). SKURVA/2600 LILLEHAMMER. SLETTHEIA/4620 VÅGSBYGD. SOLVANG/5500 HAUGESUND. STORHAMAR/2300 HAMAR. SÆBØVIK/5454. SØR-TROMSØYA/9000 TROMSØ. TINNHEIA/4600 KRISTANSAND S. VALDALSDØY/5636. VESTAD/2400 ELVERUM. VOIEBYEN/4620 VÅGSBYGD.

Levert desember 1973

BEGNDALLEN/2936. BLUSSUVOLL/7000 TRONDHEIM. ELGESÆTER/7000 TRONDHEIM. FJELLHAGEN/3000 DRAMMEN. GRANÅSLIA/7000 TRONDHEIM. HAAKONSVERN/5078. HALLSET/7000 TRONDHEIM. HAVSTEN/7000 TRONDHEIM. ILEVOLLEN/7000 TRONDHEIM. LADE/7000 TRONDHEIM. LADEMOEN/7000 TRONDHEIM. LEANGEN/7000 TRONDHEIM. MOHOLT STUDENTBY/7035. MOHOLTAN/7000 TRONDHEIM. MUNKVOLL/7000 TRONDHEIM. NARDO-SLETTA/7000 TRONDHEIM. NIDARVOLL/7000 TRONDHEIM. POSTTERMINALEN/3700 SKIEN. RISVOLLAN/7000 TRONDHEIM. ROSENBORG/7000 TRONDHEIM. SELSBAKK/7000 TRONDHEIM. SENTRALSYKEHUSET/7000 TRONDHEIM. SINGS-

AKER/7000 TRONDHEIM. SKURVA/2600 LILLEHAMMER. STRINDHEIM/7000 TRONDHEIM. STRØMSØ/3000 DRAMMEN. SVERRESBORG/7000 TRONDHEIM. TEMPE/7000 TRONDHEIM. UGLA/7000 TRONDHEIM. VINSTERVATN/2957. ÅSKOLLEN/3000 DRAMMEN.

Levert januar 1974

DUSAVIK/4000 STAVANGER. HERØYA/3900 PORSGRUNN (2 stk.) HILLEVÅG/4000 STAVANGER. JORENHOLMEN/4000 STAVANGER. KLYVE/3900 PORSGRUNN (2 stk.). MARIERO/4000 STAVANGER. RØNNINGEN/3900 PORSGRUNN (2 stk.) TASTA/4000 STAVANGER. TOLLNES/3900 PORSGRUNN (2 stk.) VESTSIDA/3900 PORSGRUNN (4 stk.)

Levert februar 1974

BARDU/9250. FLISA/2270. GOMALANDET/6500 KRISTIANSUND N. GRANÅSLIA/7000 TRONDHEIM. ILEVOLLEN/7000 TRONDHEIM (2 stk.) INNLANDET/6500 KRISTIANSUND N. KOPPANG/2480 (2 stk.) KRÅKERØY/1600 FREDRIKSTAD (2 stk.) KVANNE/6640. LISLEBY/1600 FREDRIKSTAD (2 stk.) MJØLKERÅEN/5088. MUNKVOLL/7000 TRONDHEIM. NORDLANDET/6500 KRISTIANSUND N. SANDESUND/1700 SARPSBORG (2 stk.) SKJETTEN/2013. SURNA/6652. VESTRE GLEMMEN/1600 FREDRIKSTAD (3 stk.) ÅLVUNDFJORD/6622. ØVRE SURNADAL/6653. RØNVIK SYKEHUS/8000 BODØ. UTNE/5795.

ECH

STATUS-OPPRYDNINGSPAKKE KUN N. KR. 120,-

198 kg Frimerker uten papir utselges i pakker med hver 900 gram NETTO (Garanti: Minst 3000 forsk.)

Ved Statusoppgjør i Desember har vi funnet en enorm masse frimerker uten papir (altså ikke kilovare), gamle brev og postkort (Østerrike og Tyskland) m.v. Dette kjempelager har vi pakket hver med 900 gram netto, altså ialt KUN 220 pakker.

Hver pakke inneholder minst 3000 forsk. frimerker, fortrinnsvis i STORFORMAT med smukke motiver som sport, rumfart, malerier, dyr, blomster, fugler, fisk osv. Som et ekstra verdiinnlegg har vi pakket minst 100 forsk. bedre verdier fra Sverige, Irland, Belgien, Italien, England, Holland samt DANSKE FIRE-BLOKKER. Katalogverdi for verdiinnlegget alene 140–150 afakroner.

Dertil 70–75 brev/brevkort m.v.

Hele pakken med 900 gram netto koster KUN N.KR. 120,-

Som sagt har vi kun 220 pakker, så omgående bestilling tilrådes.

EKSTRA vedlegger vi for hurtig bestilling 50 forsk. MINIATUREBLOKKER mest MOTIVER.

Denne samling kan beholdes, selvom pakken returneres.

Deres garanti: Full tilfredshet eller pengene tilbake.

Portifri levering mot forutbetaling, eller etterkrav + porto. Stor prisliste med 100-vis av billige tilbud medfølger.

ATLANTIC STAMP CO.

Frimerker en gros

Postbox 1, 2740 Skovlunde,

Danmark

Postgiro Oslo 9 96 43

Vi sakser litt . . .

Kjempetyveri av
prefilatelistika
i Sverige

Statsadvokaten i Göteborg fikk siste høst en meget vanskelig, og i Sverige inntil da ukjent oppgave å løse.

Det fins i Sverige, som naturligvis også i andre land, en stor mengde arkiver, dels offentlige, dels på private hender. Hver by har sitt eget arkiv, hvor det i årenes løp samler seg atskillige kostbarheter. Også gamle herregårder, bedrifter av forskjellig slag, gymnasier o.l. eier ofte gamle brev og dokumenter som er av blivende verdi. Disse arkivene er imidlertid ofte p.g.a. mangel på utdannet arbeidskraft, i en dårlig forfatning, og ligger i store kasser på loft eller i kjellerrom uten å være registrert eller ordnet.

I løpet av de senere år har man imidlertid arbeidet med en ordning og katalogisering av disse store skattene. Man sørget for utdanning av fagfolk, ofte arbeidsløse akademikere, invalider og pensjonister med små inntekter. På den måten er mye godt arbeid utført, men . . . men . . . Det var ikke sørget for oppsyn og kontroll. Tvertimot var disse arkivarbeiderne overlatt helt til seg selv, og det fikk følger.

To eldre arkivfunksjonærer i Göteborg har, uten å vite om hverandre, stjålet gamle, verdifulle brev til en samlet verdi av en million svenske kroner! De var flittige og vel ansatte og hadde arbeidet nitid gjennom en årrekke. Ingen tittet i deres massive dokumentmapper når de gikk hjem etter dagens arbeid. På den måten har de stjålet minst 15 000 brev av historisk og filatelistisk verdi. Det

meste er blitt solgt, men iallfall den ene av de to tyvene ble etterhvert en erfaren samler av prefilatelistiske brev med de i Sverige meget ettertraktete fjærbrevene som spesialer. Fjærbrev kalles i Sverige en bestemt sort prefilatelistiske ekspressbrev innen den offentlige tjeneste. De var forsynt med en fjær på omslaget, og de er vanligvis meget vakre, dekorative og dyre. Kronen på tyvens selvsomme kjærlighet til disse prefilatelika var en gullmedalje på en stor frimerkeutstilling i Karlstad! Alt det utstilte var tyvegods! Det stammet fra Länsarkivet i Göteborg.

Men de fleste brevene ble solgt til samlere og handlere i Sverige og i utlandet. Det svenske marked har i de senere år vært oversvømmet av forfilatelistiske brev av alle slag, og nå er altså årsaken klarlagt.

Statsadvokaten i Göteborg har hatt travle dager. For det første har han sendt et skriv til Riksarkivet i Stockholm og fordret et lovforslag til beskyttelse av verdifulle brev og dokumenter. For det andre har han oppfordret alle filatelistiske foreninger og frimerkehandlere til å fremlegge regnskap over deres innkjøp i de senere år av gamle brev, spesielt fjærbrev.

Da politiet kom inn i leiligheten til den ene av forbryterne, grep han en mengde fjærbrev og rev dem i stykker i fortvilelse over avsløringen.

Aktor i saken sa spøkefullt ved en pressekonferanse: «Jeg har aldri i mitt liv hatt noen interesse for filateli, men fra nå av vil jeg med lidenskap begynne å samle». På spørsmål fra journalistene om hvilken spesialitet innen dette omfattende felt han ville gå inn for, sa han bare: «Prefilatelika — især fjærbrev»!! Forhåpentligvis ikke på den ovenfor beskrevne måte.

(Deutsche Zeitung für Briefmarkenkunde, Nr. 2, 1974)

Frimerkesamling som fag ved Studentenes Friundervisning (del 5)

Av Efrén Rebolledo

For en frimerkesamler er det viktig både å studere merkets forside og bakside (reversen).

Forsiden viser motivet, men papirsort og vannmerker må man studere på frimerkets revers.

Papir

Med ganske få unntakelser (frimerker på plast fra Bhutan, på aluminiumsfolie, romfartsmerke fra Russland), er frimerkene fremstilt av papir.

De eldste frimerker (f.eks. Norges første) ble laget av håndgjort klutepapir. Kluter og filler ble

stampet med vann til en velling. Vellingen ble helt ut over en tråduk med fine metalltråder spent ut over en ramme. Vannet ble deretter presset ut, og en fikk et papirark av form og størrelse etter den anvendte ramme (formpapir, bøttepapir, håndgjort papir). Dette papiret kan være meget uregelmessig med hensyn til tykkelse og konsistens, men kvaliteten er meget god. Senere tilsatte man til klutene andre elementer, f.eks. cellulose, og vannet ble presset ut med valser. Idag er alt papir

maskinmessig fremstilt. Det gir en jevn og ensartet kvalitet.

Forskjellig papirsort gir ofte forskjellige hovednumre i frimerke katalogene, slik at selv general-samleren blir nødt til å granske frimerkets revers.

Vi støter på en mengde faguttrykk: Faserpapir (papir med fargete silketråder, forefinnes bl. a. på merker fra Schweiz, Bayern og Württemberg); Stripet papir (papir med tykke parallelltøpende striper etter metallduken hvis denne ikke var jevn), Riflet papir (med parallellt løpende ribber, som hever seg opp over papirmassen).

Papirets tykkelse kan også ha betydning for bestemmelse av mange merker (tynt papir, tykt papir, meget tykt papir, kartongpapir). Det fins egne målere for papiertykkelse, men dette vil bare interessere spesisamleren.

Fargen, eller toningen av papiret må vi også ta med her. Vi støter ofte i katalogene på betegnelser som hvitt papir, gullig papir, gråaktig eller grønnaktig tonet papir, eller rett og slett rødt, grønt, blått papir o.s.v.

I nyere tid har vi fått nye papirsorter. Her i landet har vi f. eks. fått frimerker med fluorescens. Slikt papir letter postsorteringen og blir anvendt av stadig flere land. I England brukes papir med svovelpreparat. Disse papirsorter kan sjelnes fra vanlig papir ved hjelp av egne lupar med innlagt lys (lumogenlamper o.l.) som kan kjøpes hos frimerkehandlere.

Kurslederen bør anskueliggjøre dette for elevene ved å sende rundt materiale, og i størst mulig utstrekning eksemplifisere ved hjelp av originalmerker.

De svenske båndmerker er særlig interessante her i Norden når det gjelder å studere papirsorter og fargetoner i papiret.

Vannmerker.

Inær tilknytning til papirsorter, bør kurslederen behandle vannmerkene. Mange papirsorter bestemmes jo nettopp gjennom vannmerker, og de enkelte frimerkeleverandører kan sorteres ut ved hjelp av disse. Det var for å vanskeliggjøre forfalskningen av frimerkene at postverkene rundt om i verden anvendte papir med vannmerke.

Som oftest kommer vannmerket til under selve tilvirkningen av papiret. Metalltråder i vannmerkets mønster (i Norge går posthornet igjen i forskjellige typer, i Danmark kongekroner og kors, i Sverige kongekrone og bølgelinjer, i England diverse kroner og bokstaver, osv.) anbringes enten på den trådduk hvor papirmassen løper, eller på en egen valse (Dandy-roll, «egouteur»). Ved utøvende press trykkes mønstret inn i den bløte papirmassen, som således får tynnere steder. Andre ganger presses vannmerket inn i det ferdige papir (relieff, f. eks. Schweiz, Sittende Helvetia der «vannmerket» er et kors i en oval).

Her gjelder, i likhet med papirsortene, at merker med identisk forside får forskjellige hovednumre på grunn av de ulike vannmerker. Vannmerkestudiet er derfor meget viktig.

For spesialisten er vannmerkestillingene et eget område. Et vannmerke kan forekomme på hodet (omvendt vannmerke), eller det kan være stående eller liggende (se innledningen til Norgeskatalogen). På våre gamle posthornmerker kan det forekomme opptil åtte forskjellige vannmerkestillinger.

Hvordan finner man vannmerkene?

Mange vannmerker er så tydelige at man kan bestemme dem ved å holde frimerkene opp mot lyset, eller man legger dem med baksiden opp på en vannmerkesøker. Dette er gjerne en liten sort skål i plast eller bakkelitt. Men den erfarne samler vet av smertelig erfaring at dette i svært mange tilfeller ikke fører frem. Før i tiden brukte man bensin som man helte over merket, men her oppstår det problem at mange merker ikke tåler bensin, f. eks. norske posthornmerker i anelin-rød farge. Nå bruker man *æterpetroleum*. Dette er en meget flyktig væske som ikke skader merkene. Bruk gjerne en dråpefanger og drypp ned på merket. Vannmerket vil da som oftest tre frem, og man blåser ganske enkelt merket tørt med forsiktige pust. *Æterpetroleum* er å få kjøpt på alle apoteker (ildsfarlig)!

Nå er dessverre enkelte av de papirsortene som ble brukt ved fremstilling av våre gamle øremerker lite vennlige når det gjelder å avsløre sine vannmerker. Forskjellige metoder ses her anbefalt: fukte merkene og holde opp mot lyset eller mot sort underlag. Mer kompliserte metoder: polaroide solbriller på fuktete merker.

Om papirsorter og vannmerker kunne skrives langt mer utførlig, men dette kurs er kun ment å være en elementær opplæring i de viktigste problemer en samler kan støte på under bestemmelsen av frimerkene gjennom katalogene.

(Fortsettes)

Søker bytteforbindelse i Norge

Fra Kristiansand Filatelistklubb har vi fått tilsendt nok en liste over utenlandske samlere som søker bytteforbindelser i Norge. Manfred Kunz, DDR-701 Leipzig, Seb. Bach Str. 29. Dietrich Jaap, DDR-192 P Pritzwalk, Strassbruger Strasse 18. Gerolf Bach, DDR-7023 Leipzig, Kirschbergstrasse 27. Ulrich Tannert, DDR-801 Dresden, Altenzellerstrasse 42.A. Delanghe, 54 Forelstraat, BL-9000 Gent, Belgium.

Studium av de primære perforeringsvarianter på klassiske norske merker

Av Harry Snarvold

INNLEDNING

Frimerker ble innført i Norge 1. januar 1855 med utgaven 4 skilling våpen-type, men denne ble fremstillet uperforert.

Det var den følgende utgaven, Oscar I 1856, som ble den første norske frimerkeutgaven med perforering. Disse merker ble imidlertid perforert hos gravør P. A. Nyman i Stockholm, som benyttet seg av greve Sparres arktaggingsmaskin. Denne maskinen arbeidet etter det hovedprinsippet at perforeringsnålene var festet i rader (11 horisontale og 11 vert.) som krysset hverandre, slik at de tilsammen dannet 10×10 rektangler, lik med antallet frimerker i arket (100).

Dermed ble alle hullene i arket fremstillet (perforert) i et og samme arbeidsmoment.

«Sparre var på detta område en foregangsman och det av honom konstruerade perforeringsverktøget var världens första arkperforeringsverktøy» (Sitat fra Sveriges Frankotecken).

Dette verktøy kom dog bare til bruk ved Oscars-utgaven i Norge, da allerede den følgende utgaven, 1863-års våpen-merker, ble perforert med en engelsk maskin fra Napier i London. Tidligere ble det imidlertid gjort forsøk med en norsk maskin, Schwensens arktaggingsmaskin, men denne ble kassert på grunn av vanskeligheter med å få fjernet arkene fra nålene, uten å skade frimerkene. Et prøveark av 4 skilling 1864 perforert med denne

maskin skal finnes i Postmuseet i Oslo. Maskinen som ble innkjøpt fra London var en s.k. kam-perforeringsmaskin, med en helt annen arbeidsteknikk enn Sparres arktaggingsmaskin.

Ved kam-maskinen skjedde perforeringen suksessivt slik at man ved hvert arbeidsmoment bare fikk perforering på *en* frimerkerad. Av kammens typiske utforming fikk frimerkene således bare perforering på tre av de fire sidene, — og det var først ved neste forflytting og arbeidsmoment den fjerde (nedre) siden fikk sin perforering. FIG. 1. Som regel gikk denne forflytting ovenfra og nedover arket, men det motsatte forekommer (sjelden).

Ved begge maskintypene oppstår det spesielle egenheter og feil i perforeringen.

Når det gjelder kam-maskinen er nemlig disse kommer en og samme perforeringsfeil bare *på et bestemt sted* i arket.

Ved studier av disse perforerings-karakteristika har det derfor vært mulig å gjøre posisjonsbestemmelser, og med disse som underlag, arkrekonstruksjoner.

Men mulighetene til rekonstruksjoner ved hjelp av perforeringsfeil og varianter er i vesentlig grad forskjellig ved de to maskintypene.

Når det gjelder arktaggingsmaskinen, så foremuligheter begrenset. Feil i perforeringen gjentas her for hvert arbeidsmoment i hver horisontalrad i arket, og gjenfinnes derfor i samme vertikale rekke gjennom hele arket. En fullstendig rekonstruksjon bare ved hjelp av disse varianter, er derfor ikke mulig.

Perforeringsvariantene gir derimot opplysning om *hvilken vertikalrad* merket hører hjemme i, — og dette er naturligvis en meget verdifull opplysning.

PRIMÆRE- OG SEKUNDÆRE PERFORERINGSVARIANTER

Perforeringsfeil på de norske, eldre frimerker kan oppdeles i to forskjellige grupper — som jeg vil kalle for de primære- og sekundære perforeringsvarianter.

De først nevnte varianter gjenfinnes synonyme under lengre tidsperioder, og gjennomgår forandringer bare ved slitasje og/eller ved utbytte av styrings- og perforeringsplater, eller ved reparasjon av selve perforeringsverktøyet. Disse forekommer også til enhver tid i større eller mindre

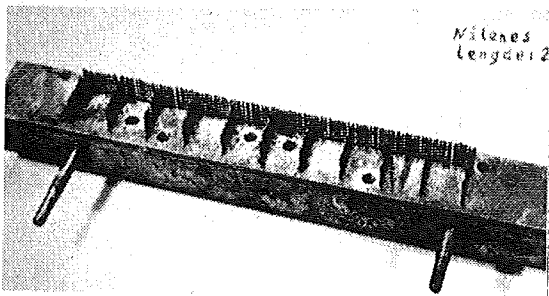
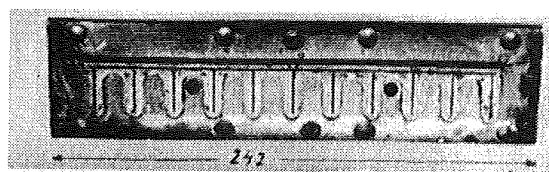

Fig. 1

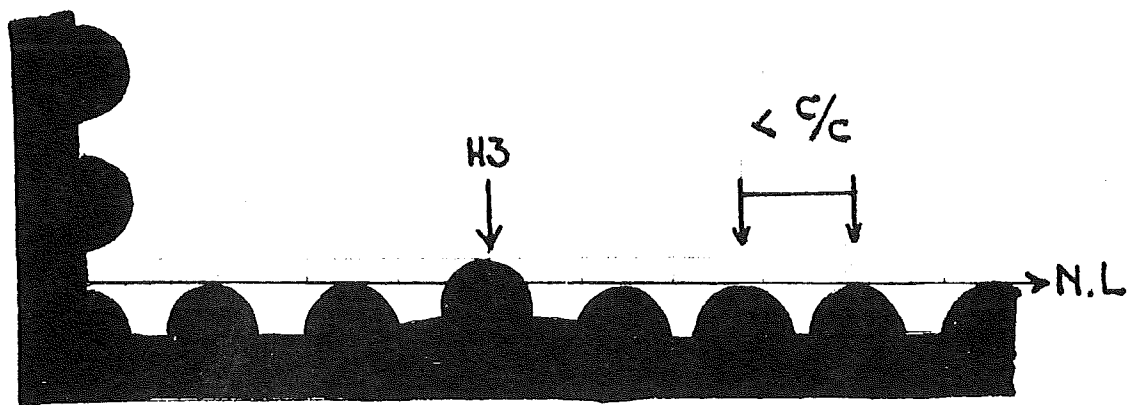

Fig. 2

grad, og således på alle våre frimerkeutgaver.

De sekundære varianter eller feil er av mer tilfeldig natur, så som dobbelttagging, diamanttagging, s.k. brede tagger (avbrutt nål) med flere. Disse har tidligere vært gjenstand for inngående studier og utredning, og behandles i håndbøkene.

De primære perforeringsvarianter derimot, er et felt i norsk filateli som ikke tidligere er blitt behandlet og beaktet ved rekonstruksjoner og posisjonsbestemming.

Hvordan ser så disse varianter ut og hva er årsaken til deres opptreden?

Om man betrakter et frimerke i en lupe med henblikk på taggingen, vil man snart oppdage små uregelmessigheter og at perforeringshullene ikke alltid følger en rett linje, men at et eller annet avvik fra denne tenkte «normallinje». Fig. 2.

Ved studier av disse varianter er det nødvendig med hjelpemiddel i form av lupe med 7–10 ggr. forstørrelse. Den bør også helst være utstyrt med en innbygget lineær skala i tiendedels mm.

Om man plasserer denne linjal som en tangential linje til perforeringshullene, vil man etter en tids øvelse lett konstatere hvilke hull som vesentlig avviker fra normallinjen, opp eller ned.

Samme avvikelse finner man i både over- og underkant av merket, under forutsetning at dette er i god stand. Liknende variasjoner og feil kan likeledes forekomme i merkets (kammens) vertikale sider. Varierer gjør også sentrumavstanden (c/c) mellom hullene. Den normale avstand i horisontal retning er cirka 1,4 mm og i vertikalretningen cirka 1,5 mm. (20 mm/14 1/2 resp. 20 mm/13 1/2).

Målinger i denne størrelseorden må utføres nøyaktig og med en viss øvelse for å unngå at uvedkommende ting som «fliset» papir og likn. kommer med i bildet.

Variasjonene varierer naturligvis i tydelighet, avhengig av forskjellige papirkvaliteter og det forhold at arkenes antall sannsynligvis ikke har vært konstant ved hver perforering.

Hullene har heller ikke alltid sirkulær form, men kan være ovale og rettet i en eller annen retning.

Dette troligvis p.g.a. skjeve nåler. Perforeringens nøyaktighet og kvalitet har vært avhengig av flere faktorer. Allerede fra begynnelsen av har nåler og hull trolig hatt en viss uregelmessig plaserings. Dette har sikkert oppstått i forbindelse med utboringen av platene, da den tids tekniske kunnskap neppe har strukket til for dette presisjonsarbeide. Etter en viss tid, kan hende med tidvis overbelastning av maskinen, har nåler blitt bøyet og hullene slitt i kanten. Dermed har avstanden mellom hullene i platene ytterligere endret seg og forskyvet seg fra normallinjen. Til sist er nåler brukket, og før skaden er blitt reparert, fremkommer så disse såkalte «brede tagger», gjennomgående eller mer sporadisk avhengig av antall ark i hver sats. (Ved for stort antall ark har ikke den korte nålen gått gjennom alle. Jmfr. Oscar II-utgaven 1878.)

Da plater er blitt utbyttet og reparasjoner er foretatt på perforeringsverktøyet, er det således nødvendig å kartlegge mønstret av varianter fra de ulike tidsepoker.

En systematisk undersøkelse og katalogisering er derfor foretatt for en periode av cirka 25 år, fra våpenmerkene 1867 til og med 20-mm-utgaven 1893. Dette har gitt et foreløbig bilde av de forskjellige karakteristika som har forekommet i de forskjellige epoker.

Derved kan utleses varianter synonyme over lengre tid, men også når disse plutselig har blitt avbrutt, — for så igjen etter en viss tid erstattes med nye.

Med dette grunnlag har det vært mulig å konstruere s.k. «perforeringsnøkler» for de forskjellige vertikalerader.

Utgangspunktet og materialet for disse studier er større enheter av sammenhengende merker, blokker, par og striper som har vært mulig å posisjonsbestemme på tradisjonell måte, — og helark.

Kam-maskinens spesielle arbeidsmåte og dermed perforeringsfeilens begrensede muligheter i forhold til arktaggingen, har foranlediget meg til å studere andre utveier for å komplettere nøklene

i vertikal retning. Det som i første hånd er interessant, er de ulike avstander man finner mellom hver perforeringsrad. Men mer om dette senere.

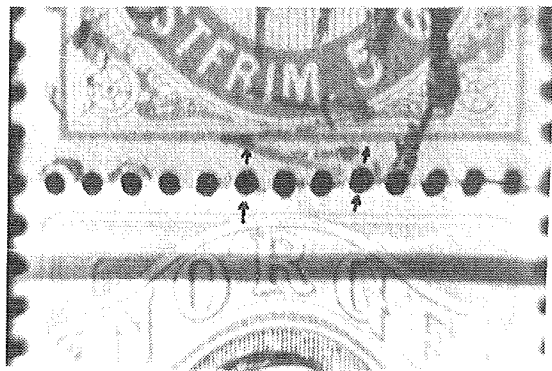
NK NR. 35

Femøren fra august 1878 har lenge vært en spennende utfordring for mange filatelister, så også for meg.

Som vi vet ble platen med 10×10 stempler sendt til en gravør for å få det lille fem-tall og punktumet i ovalen inngravert. Dette ble altså utført for hånd, og man finner derfor 100 forskjellige typer, muligens flere p.g.a. utbyttede klichéer. Ingen har ennå lyktes å rekonstruere denne platen, da spesielt de vertikale forbindelser er meget sparsomt forekommende.

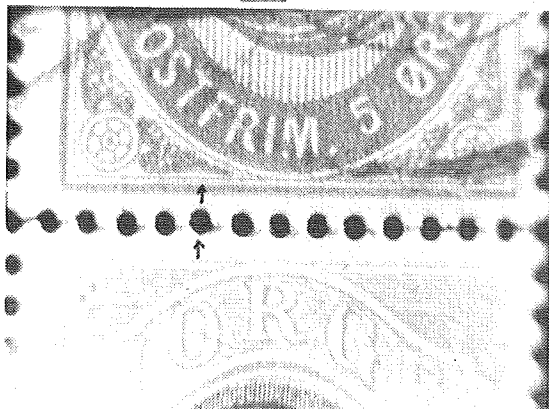
Ved siden av en del andre interessante utgaver var det her fristende med en undersøkelse av de primære- og sekundære perforeringsvarianter.

V5

V5: H6, H9

V7

V7: H5, 4-5

Fig. 3

Det viste seg ganske snart at dette merket kunne oppvise en ganske rik flora av tydelige, primære varianter. Det tok derfor heller ikke så lang tid å sortere ut en del forskjellige og sikre perforeringsfeil, som i antall hverken var flere eller færre enn 10 stykker. Dertil kom de kjente sekundære varianter med bred tagg.

Det som derefter ganske snart dempet optimismen var at de primære variantene oppviste et helt nytt mønster, og derfor ikke lot seg innpasse med de tidligere kjente i mine fortegnelser.

Med hensyn til at også de efterfølgende utgavene, NK 36 og NK 38 som kjent er et magert avsnitt når det gjelder større enheter, var det hele lite oppmuntrende.

I mine funderinger på eventuelle utveier, festet jeg meg ved det faktum at trykningen, og da trolig også perforeringen av 5-øren, hadde funnet sted ganske samtidig med *Oscar II*-utgaven, nemlig i august 1878.

Ved en hastig undersøkelse av noen fireblokker og striper av *Oscar II*, kunne det snart konstateres at de samme perforerings-karakteristika kunne påvises her som hos 5-øren.

En kontroll og oppmåling av de tre helarkene (kr. 1,00, 1,50 og 2,00) av *Oscar II* på Postmuseet i Oslo bekreftet min teori fullstendig, og det kunne konstateres følgende:

1. Alle de ti vertikallrader oppviser sin spesielle perforeringsvariant.
2. Samme varianter kommer igjen på alle de tre (valører) arkene.
3. Både de primære- og sekundære perf.varianter er likartede med variantene på 5-øres-utgaven 1878.
4. De sekundære varianter på *Oscar*-utgaven gjenfinnes ikke alltid på tilsvarende 5-øres merker.

Dermed var det altså mulig å plasere variantene på 5-øren inn i sine respektive vertikallrader.

En lett kontroll kan her foretas med de 5-øres merker som har den s.k. dobbelttagg. Det viser seg i samtlige tilfeller at posisjonen stemmer med den man kommer frem til ved de primære perforeringsfeil.

På den tiden hadde jeg til påsyn en fireblokk av 5-øren som på baksiden var påtegnet en posisjonsbestemmelse. Denne stammet trolig fra et tidligere opp-platingsforsøk, og jeg kunne bare konstatere at den tidligere eier hadde hatt rett.

For å vise samstemmigheten mellom de primære perforeringsvariantene på 5-øren 1878 og *Oscar II*, har jeg montert et merke av hver, tagg mot tagg, fra vertikallrad 5 og 7, og fotografert av dette.

Resultatet viser med ønskelig tydelighet at de to utgavene har blitt perforert samtidig, og fått de samme perforerings-karakteristika.

Se fig. 3.

Jeg har med disse undersøkelser og resultat som grunnlag, rekonstruert alle de 100 typer til

KRONE/POSTHORNSTEMPLER

Av Bjørn E. Bunæs

Samlere av disse stempler støter av og til på spørsmål som det hittil ikke har vært mulig å få svar på. Kanskje tidsskriftets lesere sitter inne med svarene på noen av spørsmålene? Det gjelder følgende:

Opprettelsen (uten datoangivelse) av AUSTRE BONAKAS brevhus ble kunngjort i Sirkulære fra Poststyret av 14/11-1941. Det ble levert krone/posthornstempler med tekst AUSTRE BONAKAS både i oktober 1941 og i desember 1941. Ble «oktober»-stempelen tatt i bruk ved AUSTRE BONAKAS? Når ble brevhuset opprettet? 27/6-1950 ble det levert et tredje krone/posthornstempel med tekst AUSTRE BONAKAS. Har dette stempel vært i bruk ved brevhuset? AUSTRE BONAKAS ble brevhus I 1/7-1950 og det er vel derfor levert feil stempel i dette tilfellet? Brevhus I skal ha datostempel. Det er av interesse å få vite tidligst kjente datostempelavtrykk.

BERGTUN brevhus II ble opprettet 1/11-1951. I november 1951 ble det levert (vel i de første dagene av måneden) et krone/posthornstempel med tekst BERGTUNET. Har dette stempel vært i bruk ved

BERGTUN brevhus II? Allerede 5/11-1951 ble det levert et krone/posthornstempel med tekst BERGTUN.

BOLNA STASJON ble opprettet som brevhus II 1/10 1951. Har brevhuset nyttet krone/posthornstempel? Fra hvilken dato ble det omgjort til brevhus I?

30/10-1964 ble det levert et krone/posthornstempel med tekst BRATTLIKOLLEN. Har dette stempel vært i bruk og i tilfelle hvor? BRATTLIKOLLEN underpostkontor II ble først opprettet 1/3-1966 og har vel ikke nyttet dette stempel? Underpostkontor II skal selvfølgelig ha datostempel.

Opprettelsen av BØNES I FANA brevhus ble kunngjort i Sirkulære fra Poststyret av 13/11-1937. Krone/posthornstempel med tekst BØNES I FANA ble levert i september 1937. Når ble brevhuset opprettet? Det ble nedlagt allerede 9/12-1937. Ble nevnte stempel nyttet der?

1/1-1954 ble BØNES I FANA brevhus II opprettet. Ble det gravert et nytt krone/posthornstempel til bruk ved brevhuset eller ble stemplet fra 1937 nyttet? (Dette brevhuset ble nedlagt 1/10-1960.)

BØVEN brevhus ble omgjort til sesongpoståpneri fra 20/6-1945. Når ble BØVEN opprettet som brevhus og har det hatt krone/posthornstempel?

26/3-1946 ble det levert et krone/posthornstempel med tekst DUNDERLAND. Har dette stempel vært i bruk og i tilfelle hvor? (DUNDERLAND brevhus I ble først opprettet 1/4-1950 og har vel ikke nyttet dette stempel da brevhus I som kjent skal ha datostempel.)

I mai 1934 ble det levert et krone/posthornstempel med tekst EIDESTØ. Ifølge Sirkulære fra Poststyret av 7/8-1934 endret EIDESTØ brevhus navn til EIDEGRENS. Hvilken dato skjedde navneendringen og ble ovennevnte stempel tatt i bruk ved brevhuset? (Krone/posthornstempel med tekst EIDEGREND ble levert i august 1934.)

Det er oppgitt at det første krone/posthornstempelen med tekst FEVANG ble levert i februar 1938. Da brevhuset ble opprettet allerede 1/10-1931 (ifølge Stian Sannes) er det vel sannsynlig at årstallet for leveringen skal være 1935. Kan noen gi nærmere opplysninger? (Det andre krone/posthornstempelen med tekst FEVANG ble levert i august 1938.)

4/7-1959 ble det levert et krone/posthornstempel med tekst FOSSLI. Har dette stempel vært i bruk ved FOSSLI brevhus II som ble opprettet 15/7-1959? Brevhuset har lenge nyttet datostempel.)

9/2-1960 ble det levert et krone/posthornstempel med tekst GLIHAMARSTØLEN. Har dette stempel

sine respektive vertikallinjer V1—V10. Radenes typiske perforeringsnøkler har jeg tegnet opp, og samtidig beskrevet de forskjellige typer som har tydelige kjennetegn i frimerkebildet. Da en del av typene kan forveksles med hverandre, har jeg for å tydeliggjøre typene ytterligere også angitt punktet i et koordinatsystem. Målene P x/y er punktets c/c-avstand fra høyre ben i M (x), og avstanden til den tynne rammelinjen (y). Se fig. 4.

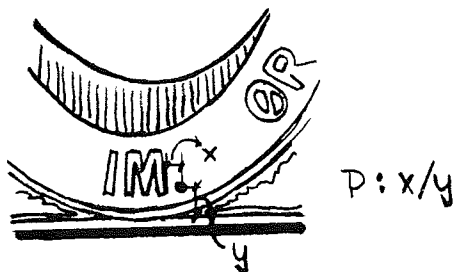

Fig. 4

Fra et betydelig materiale som flere filatelister har vært vennlige å låne meg, har jeg sortert ut de 100 typer som er noenlunde fri for overstempler av det lille 5-tall, og fotografert disse på en avstand av cirka 1 cm. Dette materiale kommer etter hvert til å bli publisert i tidsskriftet.

vært i bruk ved GRIHAMARSTØLEN brevhus II som ble opprettet 1/3-1960? (Krone/posthornstempel med riktig tekst GRIHAMARSTØLEN ble levert 21/3-1960.)

I januar 1953 ble det levert et krone/posthornstempel med tekst GRIMSOS. Har dette stempel vært i bruk og i tilfelle hvor? (GRIMSOS er ukjent som poststed.)

HOLMENBUKTA poståpneri ble omgjort til brevhus fra 1/5-1938. Krone/posthornstempel ble levert i mai 1938. Fra hvilken dato ble dette stemplet tatt i bruk? (Det er kjent at datostemplet fra poståpneriet ble nyttet 4/5-1938. Hvis datostemplet er kjent etter 4/5-1938 er det av interesse å få vite dette.)

3/5-1946 ble det levert et krone/posthornstempel med tekst HOLVIK. Har dette stempel vært i bruk og i tilfelle hvor? (HOLVIK er ukjent som poststed.)

Det første krone/posthornstemplet med tekst ILDJERNET ble levert i juni 1943. Når ble det andre krone/posthornstemplet med tekst ILDJERNET levert eller tatt i bruk ved brevhuset? (Her er alle kjente data av interesse.) Det tredje krone/posthornstemplet med tekst ILDJERNET ble levert 2/6-1965. Har dette stempel vært i bruk? (Brevhuset ble nedlagt offisielt fra sesongen 1967, men har nok vært ute av virksomhet lenge før.)

I juli 1949 ble det levert et krone/posthornstempel med tekst KJØDEPOLLEN. Har dette stempel vært i bruk? (KJØDEPOLLEN ble opprettet som brevhus I 1/10-1949 og har aldri vært brevhus II.)

Finnes det to forskjellige krone/posthornstempel med tekst KLYVE?

Har krone/posthornstemplet med opprinnelig tekst KVALVÅGSNES vært nyttet med utydelig første S og/eller med fjernet første S? (Slike stempelavtrykk er kjent, men ikke på frimerke.)

LANGFJORDNES poståpneri ble omgjort til brevhus II fra 1/3-1961. Har brevhuset nyttet krone/posthornstempel? (Brevhuset ble omgjort til brevhus I fra 1/3-1963.)

I mars 1935 ble det levert et krone/posthornstempel med tekst LEKOM. Har dette stempel vært i bruk og i tilfelle hvor? (LEIRVOLL er ukjent som poststed. I mars 1935 ble det også levert et krone/posthornstempel med tekst LEIRVOLL og det er sannsynlig at stemplet med tekst LEIRVOLL ikke skulle ha vært gravert.)

I mars 1935 ble det levert et krone/posthornstempel med tekst LEKON. Har dette stempel vært i bruk ved LEKOM brevhus? (Stempel med riktig tekst LEKOM ble også levert i mars 1935.)

LIDAL brevhus II ble opprettet 1/10-1954. Har brevhuset nyttet krone/posthornstempel? (Brevhuset ble omgjort til brevhus I fra 1/4-1957.)

I januar 1936 ble det levert et krone/posthornstempel med tekst LITTLESTANDAL. Brevhusets offisielle navn var LITTLE STANDAL. Har brevhuset nyttet krone/posthornstempel med tekst LITTLE STANDAL?

MAGERØYSUNDET brevhus II ble opprettet 1/10-1954. Har brevhuset nyttet krone/posthornstempel? (Brevhuset ble omgjort til brevhus I fra 1/7-1956.)

Det er oppgitt at et krone/posthornstempel med tekst MÅLVIK ble levert i mai 1934. MÅLVIK har imidlertid aldri vært brevhus. Det er sannsynlig at stemplets tekst skulle være (eller var?) MÅLVIK. Har MÅLVIK brevhus nyttet krone/posthornstempel? Hvilken tekst hadde det i så fall? Ifølge Sirkulære fra Poststyret av 23/3-1938 endret brevhuset navn til MÅLVIKGREND. Hvilken dato skjedde navneendringen? (Krone/posthornstempel med tekst MÅLVIKGREND ble levert i februar 1938.)

I mars 1935 ble det levert et krone/posthornstempel med tekst MIKKELFJORD. Har dette stempel vært i bruk ved MIKKELFJORD brevhus? (Stempel med riktig tekst MIKKELFJORD ble også levert i mars 1935.)

I mars 1935 ble det levert et krone/posthornstempel med tekst MOEN I TRÆNA. Har dette stempel vært i bruk ved MOEN I FRÆNA brevhus? (Stempel med riktig tekst MOEN I FRÆNA ble også levert i mars 1935.)

Det er oppgitt at det andre krone/posthornstemplet til NAVITEIDET brevhus II ble levert 6/10-1966. Da brevhuset imidlertid ble nedlagt 1/5-1964 er det vel sannsynlig at årstallet for leveringen skal være 1963. Kan noen av leserne gi nærmere opplysninger? (Det første stemplet med tekst NAVITEIDET ble levert 29/10-1962. Brevhuset ble opprettet 1/12-1962.)

Det er oppgitt at et krone/posthornstempel med tekst NEDRE EIDSØY ble levert i august 1934. NEDRE EIDSØY er imidlertid ukjent som poststed. Det er sannsynlig at stemplets tekst skulle være (eller var?) NEDRE EIDSVÅG. Har NEDRE EIDSVÅG brevhus nyttet krone/posthornstempel? Hvilken tekst hadde det i så fall? (Brevhuset ble omgjort til poståpneri og endret navn til EIDSVÅG I NORDHORDLAND fra 1/10-1935.)

I mai 1935 ble det levert et krone/posthornstempel med tekst NORDSINNI JARNVEGSTASJON. Har dette stempel vært i bruk ved NORDSINNI JARNVEGSTASJON brevhus? (Stempel med riktig tekst NORDSINNI JARNVEGSTASJON ble levert i juni 1935.)

Det er oppgitt at et krone/posthornstempel med tekst OKSVALL I BONNEFJORD ble levert i mai 1935. Det er sannsynlig at stemplets tekst skulle være (eller var?) OKSVALL I BONNEFJORD. Har OKSVALL I BONNEFJORD brevhus nyttet krone/posthornstempel? Hvilken tekst hadde det i så fall? (Brevhuset ble omgjort til poståpneri fra 1/4-1938.)

Det er oppgitt at et krone/posthornstempel med tekst RYGGEFJORD ble levert i november 1945. RYGGEFJORD ble imidlertid opprettet først 1/4-1948. Har stemplet vært i bruk ved poststedet og

har dette vært brevhus før påståpneriet RYGGEFJORD som ble omgjort til brevhus I fra 1/9-1969? I hvilket tidsrom var RYGGEFJORD i så fall brevhus? I hvilket tidsrom var poststedet poståpneri?

Det er oppgitt at et krone/posthornstempel med tekst RYLLAND ble levert «etter august 1939». Det er sannsynlig at stemplets tekst var HYLLAND og at det ble nyttet ved HYLLAND brevhus. Finnes det to forskjellige krone/posthornstempler med tekst HYLLAND? (RYLLAND er ukjent som poststed.) Har noen sett et stempel med tekst RYLLAND?

Det er oppgitt at et krone/posthornstempel med tekst SANDNES I SØRVARANGER ble levert i januar 1935. Har noen sett et stempel med denne tekst? Det er sannsynlig at stemplets tekst var SANDNES I SØR-VARANGER. Eller har det vært nyttet to forskjellige krone/posthornstempler ved SANDNES I SØR-VARANGER brevhus? Krone/posthornstempel med tekst SANDNES I SØRVARANGER er nemlig kjent.

SJELAND ble opprettet som brevhus II 1/10-1954. Har brevhuset nyttet krone/posthornstempel? Fra hvilken dato ble det omgjort til brevhus I?

19/6-1950 ble det levert et krone/posthornstempel med tekst SJØNHALSEN. Har dette stempel vært i bruk? (SJØNHALSEN ble opprettet som brevhus I 1/7-1950 og har aldri vært brevhus II.)

Det er oppgitt at et krone/posthornstempel med tekst SKARDALEN ble levert 18/6-1966. SKARDALEN brevhus II ble imidlertid opprettet 1/7-1962 og gjort om til brevhus I fra 1/1-1964. Det er sannsynlig at årstallet for leveringen skal være 1962. Kan noen gi nærmere opplysninger?

Finnes det to forskjellige krone/posthornstempler med tekst SKAUGE?

SKOTSVÆR poståpneri ble omgjort til brevhus II fra 1/10-1956. Har brevhuset nyttet krone/posthornstempel?

Finnes det to forskjellige krone/posthornstempler med tekst SKULLBRU?

Det er oppgitt at et krone/posthornstempel med tekst TANGVALL ble levert i februar 1951. Slike stempelavtrykk er kjent, men ikke på frimerke. Har dette stempel vært i bruk ved et brevhus II og i tilfelle hvor? (TANGVALL er ukjent som poststed.)

I oktober 1945 ble det levert et krone/posthornstempel med tekst TJOLMEN. Har dette stempel vært i bruk og i tilfelle hvor? (TJOLMEN er ukjent som poststed.)

Fra hvilken dato endret TROMBORG brevhus navn til TRØMBORG? Kan det også finnes krone/posthornstempel med tekst TROMBORG?

TURTAGRØ poståpneri ble omgjort til brevhus II fra 1/7-1958. Har brevhuset nyttet krone/posthornstempel?

Krone/posthornstempel med tekst VAULDALEN finnes også uten krone og posthorn (altså

med blank indre ring). Kan noen angi når defekten oppsto? Ble stemplet senere reparert?

3/2-1948 ble det levert et krone/posthornstempel med tekst VESTBAKK. Har dette stempel vært i bruk og i tilfelle hvor? (VESTBAKK er ukjent som poststed.)

Det er oppgitt at det er utlevert tre krone/posthornstempler til VESTRINGSBYGDI brevhus, nemlig i mai 1935, i juni 1940 og i mars 1944. Da VESTRINGSBYGDI brevhus ifølge Sirkulære fra Poststyret av 30/11-1942 ble nedlagt, kan ikke det sistnevnte stempel ha vært nyttet der. Det er sannsynlig at dette stemplets tekst var VESRINGBYGDI og at det er identisk med stemplet som ble nyttet ved VESTERINGBYGDI brevhus. Dette brevhuset ble opprettet 1/4-1944. Har noen kommentarer å gi?

VRANGEFØSS poståpneri ble omgjort til brevhus II fra 1/7-1950. Har brevhuset nyttet krone/posthornstempel?

6/7-1968 ble det levert et krone/posthornstempel med tekst VISKEDALEN CAMPING har dette stempel vært i bruk ved VISKEDAL CAMPING brevhus? Krone/posthornstempel med tekst VISKEDAL CAMPING ble levert 17/8-1968. (Brevhuset ble opprettet 1/8-1968 og navnet ble først kunngjort som VISKEDALEN CAMPING.)

VÅLÅSJØ brevhus ble omgjort til poståpneri i sommertida fra 1/6 til 30/9. Fra 1/10-1958 ble poststedet poståpneri hele året. Det ble nedlagt 22/3-1968. 1/6-1968 ble VÅLÅSJØ opprettet som sesongpoståpneri. Det ble omgjort til sesongbrevhus II fra 17/6-1969. Krone/posthornstempel ble levert i mars 1935. Er det samme stemplet som nyttes fra 1969 eller er det gravert et nytt stempel?

Ifølge Stian Sannes ble ÅFJORDSTRANDA brevhus opprettet 1/6-1931. Det er oppgitt at et krone/posthornstempel med tekst ÅSFJORDSTRANDA ble levert i november 1934. Har dette stempel vært i bruk? Eller var teksten ÅFJORDSTRANDA? (Krone/posthornstempel med tekst ÅFJORDSTRANDA ble levert i mars 1944 og 16/11-1960.)

Det er oppgitt at et krone/posthornstempel med tekst ÅSSKARD ble levert i mars 1949. Har dette stempel vært i bruk ved ÅSSKARD brevhus II? (Brevhuset ble nedlagt 1/5-1949.)

Kan noen oppgi i hvilket tidsrom kroneposthornstempel med tekst ÅSMUNDSVÅG ble nyttet ved ÅSMUNDSVÅG brevhus? Alle data er av interesse. (Det antas at stemplet ble levert i 1950-årene etter april 1953). Har brevhuset noen gang hatt navnet ÅSMUNDSVÅG? I tilfelle, når?

Har følgende brevhus hatt krone/posthornstempler?

BOGAGRENDI, EGGEVÅG, FINNBURHAUG, GRØTFJORD, LÅTE, MERE I LIER, MJØSVANG, NORDMANNVIK, NØSEN, NØSSÆTER, OPSTAD TVANGSARBEIDSHUS, RIMØY, RYFØSS, RÅSHOLM, STØVSET, SULTINDVIK.

Falsk nummerstempel 35 (BREVIG) på NK. 18

Nylig fikk jeg tilsendt fra en samlervenn det gjengitte NK nr. 18 med nummerstempel 35. De fleste vil sikkert fort oppdage at nummerstempelet er speilvendt, og klarer klisje-anstalten å gjengi detaljene fra fotografiet godt, skulle man

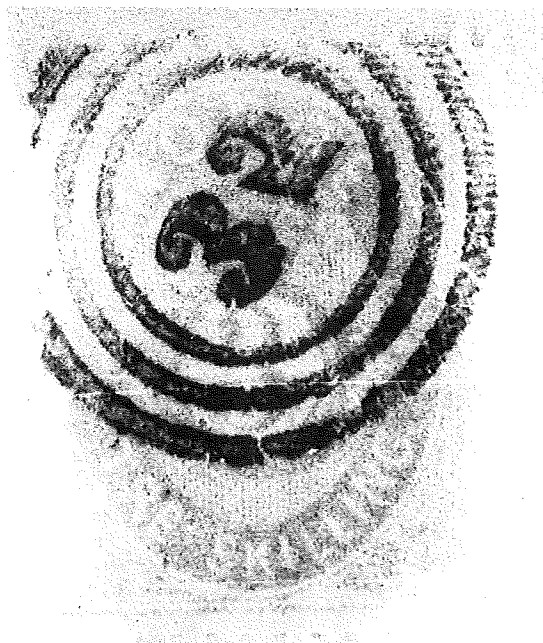

Merke med falsk (og speilvendt) stempel.

kunne se noe som ligner årringer fra et tre gjennom nummerstemplets sirkler oppe til høyre. At noen skulle finne på å forfalske et nummerstempel på et vanlig 3 skilling posthorn synes uforståelig. For det første er nummeret 35 (Brevig) på ingen måte sjeldent. For det annet er jo en ubrukt 3 skilling verd adskillig mer enn en nummerstempel. En tenkelig forklaring er at vedkommende har skåret dette stempel i tre for moro skyld. I så fall er det ganske godt gjort, når man ser bort fra at han har glemt at han skulle ha skåret stempelet speilvendt for å få et rettvendt uttrykk. Men sammenligner man forøvrig med det gjengitte stempel på nr. 14, vil man se at treskjærereren har vært dyktig. Jeg har forsøkt hos andre samlere å finne ut om de noensinne har sett noe lignende.

Men alle de jeg kontaktet stilte seg like uforstående til denne forfalskning som jeg gjør. Kan noen av Tidsskriftets lesere løse problemet, ville det være morsomt.

F.C.M.

Selve merket filtrert bort, slik at bare stempelet vises.

Ekte merke nr. 14 med ekte stempel 35.

LITTERATUR

Verzeichnis der Maschinenstempel und Ortswerbbestempel

Schweiz. 3. Auflage. Generaldirektion PTT
Bern. Preis Fr. 18,—

En ønskebok for stempelsamlere.

Det sveitsiske postverk PTT har utgitt en utsøkt stempelhåndbok i en gedigen fire-rings løbladperm med ca. 100 blader.

Boken starter med et greit forord samt en innføring i hvordan opplegget er i håndboken. Teksten er trespråklig, tysk, fransk og italiensk. Det første store avsnittet omhandler maskinstempler. Det starter allerede med år 1911, og for hvert stempel er det tatt med en illustrasjon. På den måten er det meget lett å finne fram til de stempler en eventuelt har. Hvert stempel har sitt bestemte kode-nummer, noe som gjør det enkelt og greit ved oppsetting av mankolister. Det andre avsnittet omhandler stedsstempler med motiv/symboler etc., og avslutter med slike stempler som nå har fått postnummer i tillegg.

Også her er det fine illustrasjoner. Felles for hele boken er at en har forsøkt å få med datoen for når vedkommende stempel er tatt i bruk.

Aller sist er det satt opp en enkel og grei stedsnavneliste hvor samtlige steder som er oppført i boken er angitt med navn og deretter med sitt / sine kodenummer, slik at en lett kan finne igjen det en søker.

Noe av det jeg liker best er at dette verket er utgitt i løbladssystem, slik at en kan komplettere (eventuelt rette feil) når dette er nødvendig. En kan derfor alltid få en stempelfortegnelse som er «up to date». Prisen for dette praktverket er ikke mer enn 18.- Fr. For å få prisen ned på dette nivå har det vært ydet tilskudd fra det filatelistiske fond, samt PTT.

Jeg vil gi dette gedigne verk min aller beste anbefaling.

Desverre er boken for øyeblikket utsolgt, men etter hva jeg har hørt er det planer om en nyttigivelse,

Arne Tørud

No. Nr.	Text Texte	Bild Image	No. Nr.	Text Texte	Bild Image
K. 1	BEX Ses bairns salins - son climat 30.5.1942		K. 10	ST. MORITZ 3 Heilbad im Hohenklima 1856 m 31.7.1942	
K. 2	RHEINFELDEN Solbad - Bains salins 30.5.1942		K. 5	KLOSTERS Graubünden 20.8.1942	
K. 3	WEGGIS am Vierwaldstättersee 30.6.1942		K. 11	ST. MORITZ 1 Sonne Sport Erholung 1856 m 10.11.1942	
K. 4	BURGENSTOCK Vierwaldstättersee 900 m 30.6.1942		K. 12	ST. MORITZ 3 Sonne Sport Erholung 1856 m 10.11.1942	

Et utsnitt av en av sidene i boken.

FRIMÆRKEAARBOKEN

— 1974 av Ib Eichner-Larsen

Utkommet på VINTENS FORLAG,
København.

152 sider. Danske kr. 17,75.

Årets Frimerkeaarbok er den 7. i rekken fra Eichner-Larsens hånd. For de som ikke kjenner forfatteren, skulle det være tilstrekkelig å nevne at han bl.a. er redaktør av BERLINGSKE TIDENDES fortreffelige frimerkespalte.

Boken byr på meget interessant stoff, kanskje mest for Danmarks-samleren, men også mange andre vil ha glede av den friske tonen i boken og av de nyttige opplysningene.

Her er en inngående beskrivelse av de danske frimerke-emisjoner i løpet av året med opplagstall. En finner morsomme beretninger om Aarest funn, som i Danmark var et helark av 70 øresverdien i bygningsserien, der de fire siste vertikale radene mangler teglsten paa taket. Enn videre er her avbildning av årets særstempler og reklamestempler, tilleggsliste til FIPs svarteliste, m.m.

Festlig er beretningen om filatelistiske eventyr, så som mannen som kjøpte et ark sølvbryllupsmerker for £5 og få timer etterpå solgte det samme for £ 5.000.00!

Stanley Gibbons:

COLLECT BRITISH STAMPS

Pris 35 pence.

Dette heftet er nå solgt i over en million eksemplarer! En som generalsamler England, behøver faktisk ikke mer. Heftet gjengir alle engelske merker i klare, relativt gode farger. Prisene er som vanlig angitt i to kolonner og har også små kvadratruter til avmerking og egner seg godt som sjekkliste.

Katalogen fører også opp priser for FDC.

Stanley Gibbons:

COLLECT CHANNEL ISLAND STAMPS

Pris 30 pence.

Et hendig lite hefte over et nytt område: Britiske Kanaløyer. Det omfatter de første generelle emisjoner for samtlige Kanaløyer, samt de nye utgaver for Jersey og Guernsey.

Dette er i løpet av kort tid blitt et meget populært gebet, både for samlere fra Moderlandet og verden forøvrig.

Heftet har vakre illustrasjoner i gode farger, samt en oversikt over stempelfloraen fra de tidligste tider. Mange av merkene herfra har vist en ganske markant stigning i løpet av de seneste årene.

BENYTT VÅRE SMÅANNONSER!

Et middel til kontakt med samlere i inn- og utland. 3 linjer (kr. 20,00 inkl. moms).

TOPPTILBUD! For samlere der kan li å handle — Liste tils. portofritt. Vi bytter, kun etter mankolister. NF postboks 1118 DK-1009 Kbhvn K

Norge Stpl. leveres etter mankoliste til listepris — 20/40%. Motiv, Commonwealth, Tyskland m/omr. i utvalg. Klassisk Norge på foresp. m/prisantyn. Hans J. Enger, Faret 10, 1450 Nesoddtangen.

ENGLAND & KOLONIER.

Gratis prislister med mere end 4100 tilbud. 82 områder leveres i nyhedsabonnement.

L. B. PEDERSEN, Kirkevænget 317, 8310 Tranbjerg, DANMARK

TIL SPESIALSAMLING SØKES:

- Little Norway-Frimerke m/Specimen overtr.,
 - Engelske frankeringsmaksinstpl. m/norske propagandatekster fra 2. Verdenskrig
 - Brev m/Kahrs automatstpl., og
 - Madagaskar Misjonsmerker m/engelsk verdiangivelse
- Skriv til: Advokat K. Sanne, Boite Postale 1632, Luxembourg.

Utgavshefter fra Norden, litt Europa, England/Irland, FN, USA, Europa-merker og motivmerker ynskjust.

Ørsta Filatelistklubb v/Helge Halkjelsvik, Røysgarden 6100 Volda.

For min spesialsaml. Danmark søkes gjerne brev frankerte med reklamesammentrykk fra tiden 1927—33. Spes. søkes bilfirma-merkene, som betales ekstra bra.

Hj. Andersson, Sidenvägen 14, 441 00 Alingsås, Sverige.

Australia ønskes, kjøp e. bytte mot bedre Skandinavi.

Karstein Strøm, Rute 11, 2300 Hamar.

KONTAKT MED DANMARK

får De nemmest ved et abonnement på FRIMÆRKESAMLEREN, alsidigt, varierende stof, julemerker, motiver og mønter.

Årsabonnement 10 numre n.kr. 24,— til dansk giro 281 97, Frimærkesamleren, Lindvang 16, DK-2660 Brøndby Strand, Danmark.

Prøvenummer mod 50 øre i frimærker.

NORGE POSTFRISK 1935—60, byttes i eldre Norge stemplet, brev, stempler, etc. eller selges. Kjell Germeten, Box 63, 1432 Aas-NLH

Kjøper buntvare, massevare, lotter, dubletter.

Vennligst send tilbud til R. Rehfeld, A-6352 Ellmau/Tirol, Østerrike.

Selger gml. aarg. NFT, 1943—47 og 1949—52 (komplett) og 48, 53—54 (ukompl.), samt gml. aarganger Nordisk FT, 1941—43 og 45—46 (kompl.) og 40, 44 (ukompl.). Selges høystbydende. Dag Hagen, Kanslergt. 10, Oslo 1.

Søker danske feltpostbrev 1848, 1864, samt sensurbrev fra Danmark 1914—1945. Tilbud med pris bedes sendt til:

Arne Kjeldsen-Larsen, Slaaenvej 12, DK-9000 Aalborg.

Unik sjanse for EUROPA-SAMLERE. Alle EUROPA-merker frem til 1965 med FORLØPERE (alt postfriskt). Dessuten FDC med bl. a. dyreste Luxembourgserie. Samlingen selges under ett. Et **INVESTERINGSOBJEKT** like meget som et samlereobjekt.

Karl Arne Berg, Bygdøy Allé 27, Oslo 2.

— *Naturligvis kan De gifte Dem med min datter, når De har et postprisk Norge nr. 1... Med hvem snakker jeg forøvrig...?*

MØTEREFERATER

Lillehammer Filatelistklubb

Møte 5/2

Foruten dem som sogner til klubben, med Jørstamoen særlig godt representert, var det møtt mange medlemmer fra klubbene i Elverum, Gjøvik og Hamar.

Formannen Olav Brekke ønsket presidenten i Norges Filatelistforbund Tore Gjelsvik velkommen til møtet. Gjelsvik fortalte først om forbundets arbeid og redegjorde for den hjelp forbundet kan yde klubbene. Senere holdt han et foredrag om hvordan frimerker skal oppsettes til utstillingsbruk og demonstrerte hva man kan få ut av både kostbare og billige frimerker. Jørgen Sorgendal takket presidenten for foredraget og for mange gode ideer.

Johan O. Strand kåserte om finske frimerker. Han viste frem spesialkataloger og merker og omtalte de muligheter det er for forskning i disse merkene.

Oslo Filatelistklubb

Møte nr. 1722 7/1 1974.

5 nye medlemmer ble opptatt i klubben og 3 anmeldelser referert.

Formannen orienterte kort om møter og arrangementer i de følgende måneder. Han gjorde spesielt oppmerksom på møtet med Göteborg Filatelistklubb den 22. februar.

Per Wibe Due etterlyste Styrets arbeide med hensyn til forslag til pristakere.

Kveldens hovedpost hadde fått navnet «Konfrontasjon med Norsk Filatelistforbund», og forbundspresidenten, redaktøren av NTF og forbundssekretæren var innbudt sammen med gjester fra klubbene i Horten, Fredrikstad, Larvik, Sarpsborg, Moss, Tønsberg og Sandefjord.

Forbundsresidenten orienterte om forbundets formålsparagraf. Ut fra dette gav han så sin analyse av hovedoppgavene og styrke og svakhet ved gjennomføringen av disse, som var:

Ta seg av de ting klubbene ikke kan klare selv.

Utgivelse av tidsskriftet, andre trykksaker, kataloger og håndbøker.

Gjennomføring og koordinering av utstillinger.

Ekspertvirksomheten.

Forbundet skulle ikke være noe bestemmende eller dirigerende organ — men et samarbeidsorgan — men dette forutsatte kontakt mellom forbund og klubber.

Redaktør Sjong fortalte om NFT's stilling.

I debatten etterpå deltok Jan M. Claussen, Bye, Horten, formannen i Horten og i Larvik, Bredal fra Larvik, en representant fra Sandefjord, Leiv A. Brekke, Per Wibe Due, T. Sommerfelt.

Debatten dreide seg en lengre tid om tidsskriftet og behovet for et slikt, samt de omkostninger det betydde for medlemmene. I det hele tatt var det et sentralt emne, hvorvidt det var for dyrt å være forbundsmedlem — ville man tape medlemmer på å melde seg inn.

Forbundssekretæren tok ordet for å snu diskusjonen noe fra tidsskriftet til forbundets generelle virksomhet. Referenten sitter igjen med det inntrykk at det ikke synes å foreligge store eller uoverstigelige motsetninger mellom klubber som er i forbundet og de utenfor. Fremdeles henger det igjen at mange synes det er for pretensiosøst å kalle seg filatelist — de kalte seg frimerkesamlere og frimerkeklubber eller

foreninger. Det ble fastslått at det store antall av medlemmene i alle former for foreninger var frimerkesamlere.

Forbundsresidenten og redaktøren fikk til slutt ordet til en oppsummering, og redaktøren gjentok det han hadde sagt en rekke ganger i løpet av kvelden — skriv selv — kom selv med den type stoff du mener NFT skal ha.

Tilstede 79 medlemmer og 20 gjester, hvorav 19 gjester fra andre klubber.

Møte nr. 1723

I Postmuseet 21/1 1974.

Herr Aarak innledet om museets tilblivelse, utvikling og om planer man hadde for fremtiden. Derefter ledet han deltagerne på en omvisning i lokalene.

Kl. 20,30 ble det egentlige møtet satt i Postgirosalen. Tre nye medlemmer ble opptatt.

Dagens kuriositet var et brev fra Vinstra Filatelistklubb, som etterlyste hjelp for å finne frem til reparatører av frimerker. Formannen og alle tilstedeværende kunne bare understreke at en ikke befattet seg med den slags fusk.

Herr Aarak fikk ordet til innledning til diskusjon. Han spurte hva de tilstedeværende f.eks. mente om at museet skulle ha samlinger fra alle land. Nyland understreket sterkt det gledelige og nyttige ved at det fantes en mulighet for referanse til ethvert lands frimerker her i Norge. Om ikke museet behøvde å stille ut slike samlinger, burde de holdes ajour og være tilgjengelige i magasinet.

Arnstein Berntsen gjorde oppmerksom på at utstilling av helark fra den moderne tid er overflødig — dermed kunne plass spares inn. Jan Claussen understreket betydningen av public-relationvirksomheten.

Astri Nielsen tok opp spørsmålet om mer passende åpningstid.

Forøvrig hadde Paul Jensen og Trygve Sommerfelt ordet. Til stede 52 medlemmer og tre gjester.

Stavanger Filatelist-Klub.

Møte nr. 802 26/2.

Klubben var igjen invitert til å holde møte i Posthusets Kantine. Sekretæren utfordret medlemmene til å gi en gave i form av frimerker til Klubbens 50 årsjubileum i 1975. Selv lovet han 1000 merker av forskjellig slag. Dette ville bli brukt til en tombola under utstillingen, og frivillige til å legge i konvolutter ble anmodet om å melde seg.

En har ellers festet seg ved Auditoriet ved Stavanger Museum som passende utstillingslokale.

Såsnart tidspunktet kan fastsettes vil en leie lokaler for en 10 dagers utstilling.

Sekretæren sender søknad om utgivelse av minneblokk til utstillingen og også søknad om å avholde nasjonal utstilling, henholdsvis til Postdirektoratet og til Forbundet.

Sekr.

Drammens Filatelist Klub.

Møte nr. 472 11/3.

Thorleif Mandt ga først interessante glimt om medlemmene fra 1945. Klubben hadde da 95 medlemmer, hvorav 37 er døde mens 40 har meldt seg ut. Man drev i krigsårene en skjult virksomhet. Medlemmer var aktivt med i motstandsbevegelsen. En ble skutt av tyskerne, og et tysk brikett- og forlagger gikk opp i flammer takket være et medlems medvirkning. Spekulanter var ute for å selge Frontkjempermerket, men ble avvist av klubben. Vedkommende solgte derpå arket pålydende kr. 100,- for kr. 1100,- i Oslo. Det er bare 12 tilbake av den gamle garden i klubben.

Aftenens foredragsholder Odd Grahm innledet med å vise endel lysbilder fra Polen i forbindelse med sitt besøk på frimerkeutstillingen «Polska 1973». Vi fikk se endel monumentalbygg som Kulturbygget i Warszawa i typisk russisk stil og Hiltons kjempehotell i moderne europeisk drakt. Grahm presenterte endel av den gamle bydel med bl.a. Polsk Filatelist Forbunds eiendom. På reise til Poznan fikk vi bl. a. se kunstverk om Nikolaus Kopernikus, astronomen som syntes å være Polens største sønn.

Fra det flaggpriyde huset i Poznan hvor frimerkeutstillingen «Polska 1973» ble holdt fikk vi se statsministeren åpne denne voluminøse presentasjon fordelt over 16 haller, med en hall for hver seksjon, hvorav to paviljonger alene var viet ungdomssamlinger. Det var utstilt 8000 rammer fra 1500 utstillere. En egen avdeling med klassiske merker var viet Kopernikus, hvis 500 års fødselsdag ga støtet til utstillingen. Utstillingen brukte 11 forskjellige stempler på forskjellige dager og de besøkende måtte selv stemple sine filatelistika på utstillingens postkontor! Grahms film om samme utstilling inneholdt i store trekk de samme kvaliteter. Han viste så endel helsaker utgitt i forbindelse med utstillingen. For interesserte viste han som ekstranummer to eldre filmer fra h.h.v. Luxembourg og Bulgaria. Den første var tatt opp i forbindelse med frimerkeutstillingen «Juventus», og den andre i forbindelse med frimerkeutstillingen i Sofia. Grahm høstet megen applaus for kåseri og film og ble behørig takket av formannen. Tilstede 33 medlemmer og 4 gjester.

O.B.

SAMMENDRAG AV ÅRSBERETNING.

Klubben ble stiftet den 24/1 1973. Styret fikk følgende sammensetning: Kjell Johnsen (form.), Roar Tennås (nestform./sekr.), Borgmund Bang (kasserer), Sigurd Næss (bytteleder).

Klubben hadde ved starten 22 medlemmer og pr. 1/2 — 1974 var tallet kommet opp til 28.

I løpet av året er det avholdt 12 medlemsmøter og 7 styremøter. Gjennomsnittlig fremmøte har vært ca. 15 medlemmer. På klubbmøtene har det vært foredrag av filatelistisk art, auksjoner, filmfremvisning samt vanlig byttevirksomhet.

Av større ting kan nevnes klubbens søknad om et særstempel i forbindelse med åpningen av den nye kortbaneflyruta Nord-Troms — Finnmark den 1. august d.å. Denne søknad er imøtekommert av Postdirektoratet, og klubben vil få trykket en førstedagskonvolutt i denne forbindelse.

Klubben var også så heldig å få kr. 1000 i tilskudd fra «posthornfondet». Et slikt beløp er til uvurderlig hjelp for en nystartet klubb.

Det er derfor med optimisme at klubben går inn i sitt andre år.

Nordenfjeldske Filatelistforening Møte 909 13/9—73.

Formannen ønsket spesielt Susan Worsley fra auksjonsfirmaet Robson Lowe i London velkommen. I forbindelse med en Skandinavia-auksjon hadde hun med seg hele kolleksjonen til gjennomsyn for spesielt interesserte.

Det forelå to søknader om medlemskap.

Aftenens hovedpost var ved F.C.Moldenhauer jr. som kåserte om Sperati og hans forfalskninger. Moldenhauer hadde med seg en del demonstrasjonsmateriale fra British Philatelic Associations referansesamling. Gjennom 40 år perfektionerte Sperati sin teknikk så langt at av Europas 22 eksperter klarte han å lure 17. Da de offentlige påtalemyndigheter rundt 1930 fikk øynene opp for hans fantastiske dyktighet, ble en så sjokkert at en prøvde å skjule det hele for offentligheten. British Philatelic Association betalte ham til slutt en kvart million for å overtale alle rettigheter til hans arbeide, pluss en masse pensjon resten av hans liv.

Tilstede 54 medlemmer og fem gjester.

Møte nr. 910, 27/9—73.

«Byttemøte» hvor medlemmer hadde materiale med og ble inndelt i grupper.

Det ble en del diskusjon om kurs i folkeskolen om frimerker. Dette skal nå i første omgang prøves på Nidarvoll skole, og man håper at dette vil gi et brukbart opplegg.

Tilstede 50 medlemmer og to gjester.

Møte 911, 11/10—73.

«Propagandamøte»

Formannen orienterte om møtet i Steinkjer Frimerkeforening 9/10 der han og May Bucholdt fra TYF hadde deltatt. En satt igjen med det inntrykket at det ser ut for å være en aktiv, ung forening i vekst.

Det forelå en søknad om medlemskap i foreningen.

Einar Olaussen ga gjester og medlemmer en grei orientering om foreningen og dens virkemåte og formål.

Aftenens kåsør, Ragnvald C. Knudsen snakket om emnet «Om å samle frimerker», samtidig som han stykkevis demonstrerte av sin samling fra den spede begynnelse til det mer avanserte. Det var gratisutlodning til gjestene.

Tilstede 53 medlemmer og syv gjester.

Møte nr. 912, 25/11—73.

Et av foreningens medlemmer, Arne Gudbrandsen, var avgått ved døden. Formannen lyste fred over hans minne.

Under eventuelt oppfordret formannen medlemmene til å gå igjennom den nye medlemsfortegnelsen og gi skriftlig underretning om eventuelle feil og forandringer.

Møtets hovedpost var høstens storauksjon.

Listen inneholdt 151 objekter. Det var Norge som var i skuddet. Interessen for utenlandske merker var heller liten.

Det ble omsatt for kr. 6 635,50.

Tilstede 46 medlemmer og to gjester.

Møte 913, 8/11—73.

En av foreningens medlemmer, Leif Solem, var, avgått ved døden

Formannen lyste fred over hans minne.

Det forelå en søknad om medlemskap i foreningen. Kveldens hovedpost var ved Wilhelm K. Støren som med titelen «Fantasiløse filatelist, foreningslivets fiasko og fremtid» kastet en brannfakkell. Han etter-

lyste de gode gamle samlere som samlet frimerker for frimerkenes skyld. Idag er foreningen dominert av tørre vitenskapelige samlere som sitter med lupe eller spesiallampe og gransker merker, som selvsagt er fra Norge, i timevis. De samlar ikke frimerker, de investerer og tenker mest på medalje i internasjonale utstillinger, sa han bl.a.

I den friske diskusjonen som fulgte ble Støren både støttet og motsagt. Østerberg mente at en tapte meget ved å miste den gode gamle generalsamleren. Og hvorfor bare samle Norge, det er jo mange andre land bare i Europa.

Esther Brattvik støttet også Støren. De samlinger som har gitt eieren mest, passer ikke for utstillinger. Sjong derimot mente at det var mange i foreningen som samlet annet enn Norge. En rask «gallup» bekreftet dette: av samtlige tilstedeværende var det bare en som kun samlet Norge.

Byttevirksomheten ble også diskutert, og et forslag fra Knut Rieber om kontakt med foreninger i våre naboland ble notert.

Tilstede 46 medlemmer og tre gjester.

Møte 914 22/11—73.

Foreningens fødselsdagsmøte.

Esther Brattvik ønsket velkommen til bords.

Karlsen minnet i sin tale om foreningens formål. Særlig viktig syntes han det var at en fikk diskusjoner lik den på forrige møte.

Det styrket foreningen å ta opp slike temaer.

Det ble delt ut møtemerker til Bjarne Dahl for 500 møter, Chr. Bucholdt (25-års nål), Tore Gjelsvik for 300 møter, K. Greiff for 200 møter, E. Juul for 100 møter og Kjell Prestvold for 100 møter.

Tilstede 26 medlemmer og seks gjester.

Møte 915 6/12—73.

Det forelå to søknader om medlemskap.

Aftenens hovedpost var «Om å samle motiv» v/Chr. Aug. Bucholdt. Man fikk se utdrag fra motivsamling opparbeidet for utstilling og utdrag fra flere motivsamlinger opparbeidet for egen privat hobby. Det var ikke tvil om at det går an å lage sin egen private motivsamling, uten å følge de strenge krav som stilles for utstillingssamling. Det fremkom en del spørsmål om toll og moms på frimerker ved forsendelse fra utlandet. Konklusjon: Er verdien under N. kr. 25,- går det uten moms.

Tilstede 48 medlemmer og seks gjester.

Møte 916 17/1 1974.

Det forelå ønske om bytteforbindelse med Norge fra Øst-Tyskland og Romania.

Det forelå tre søknader om medlemskap. Aftenens hovedpost var «Lysteknikk for filatelister» v/ laboratorieingeniør H. Bjørseth. Han tok for seg utviklingen av belysning fra oldtiden av og til dags dato. Ved lysbilder og praktiske forsøk ble det vist at øyet lett lar seg lure hva angår farge og inntrykk. Konklusjon: En filatelist trenger meget godt og riktig lys.

Tilstede 48 medlemmer og to gjester.

Møte 917, 31/1 1974.

Aftenens hovedpost var ved Johan J. Sperre som kåserte over temaet «Britiske streikemerker». Etter prisene å dømme er disse blitt god forretning. Ca. 200 firmaer ga ut egne merker, så det blir en del for den som vil ha alt komplett. Sperre viste sin samling hvor

merkene spant over hele registeret fra et enkelt stempel til rene fargeplansjer.

Tilstede 50 medlemmer og tre gjester.

Møte 918, 14/2 1974.

Kveldens hovedpost var «Canadas frimerker» ved Tore Gjelsvik. Lett og humorfylt fortalte han om sin samling Canada, fra den første montering i gymnasietiden og frem til i dag. Han ga en kort historikk over landets frimerker, med forskjellige provinser som først ga ut egne merker og siden med en samlet frimerkepolitikk etter foreningen i 1867. Gjelsvik hadde også med en del av samlingen, som ble ivrig studert.

Tilstede 57 medlemmer og åtte gjester.

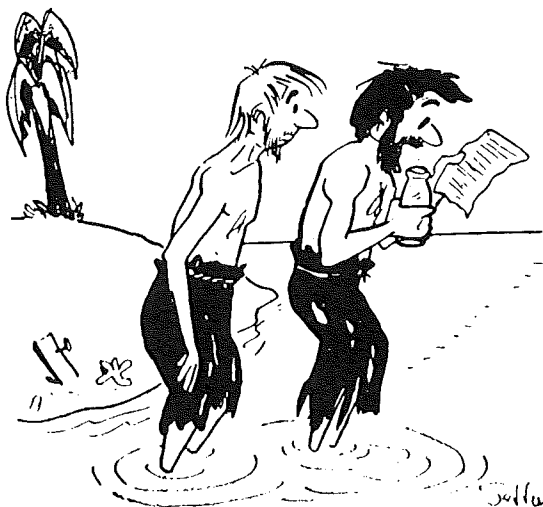
Møte 919, 28/2 1974.

Det forelå tre søknader om medlemskap. Kveldens hovedpost var tre filmer fra Postdirektoratet, «Postrevyen 1972» (med bl.a. innslag fra Posthornet 100 år, Interjunex 72 og jubileumsutstillingen i Postmuseet), og de to danske filmene «Frimerket» og «Der er ingen grænser».

Tilstede 59 medlemmer og fem gjester.

Norsk frimerke med speidermotiv

Postverket vil utgi det første norske frimerket med speidermotiv i tilknytning til verdensspeiderleiren på Jørstadmoen neste år, melder Norsk Telegrambyrå.

— Det er en henvendelse fra en frimerkesamler som søker frimerker fra avsidesliggende land! (The Stamp Wholesaler)

NORSK FILATELISTFORBUND

Sekretær: Efrén Rebollo, postboks 875 Sentrum, Oslo 1

FORBUNDSSTYRET

President: Tore Gjelsvik, Trondheim
Visepresident: Leiv A. Brecke, Oslo.
Styremedlemmer: Nils Chr. Smith, Fredrikstad,
Jørgen Sorgendal, Lillehammer, Arne Bergan, Harstad.

NORSK FILATELISTISK TIDSSKRIFT

UTGITT AV NORSK FILATELISTFORBUND

Redaktør:

ERLING SJONG

Boks 2177-7001 Trondheim

Forretningsfører:

EFREN REBOLLEDO

Postboks 875, Sentrum, Oslo 1
Tlf. 24 79 98
Privat: Grevlingåsen 40, 1347 Hosle.

Tidsskriftet sendes gratis til medlemmene i klubber tilsluttet Norsk Filatelistforbund.

Årsabonnement direkte i Norge og Norden forøvrig..... Kr. 30,00
Annual Subscription all other Countries Kr. 35,00
Løssalgspis kr. 3,50

Annonsepriser — advertising rates:

1. omslagsside.....	Kr. 500,00
4. omslagsside.....	Kr. 450,00
2. og 3. omslagsside....	Kr. 400,00
1/1 side.....	Kr. 350,00
1/2 side.....	Kr. 200,00
1/4 side.....	Kr. 125,00

For innenlandske annonsører kommer i tillegg 20 % merverdiavgift.
Småannonser (trelinjers), inkl. m.v.a. kr. 20,—

Rabatter:

10% for like annonser gjentatt fem ganger i året
15% for like annonser gjentatt 10 ganger i året
10% for annonser gjentatt 10 ganger i samme format, uansett tekst.

OPPLAG: 4600 eksemplarer

Tidsskriftet kommer ut med ti nummer om året. I månedene mai/juni og juli/august blir det sendt ut dobbeltutgave.

Bestillinger på tidsskrift, særtrykk, enkelte nummer samt korrespondanse angående annonser, sendes forretningsføreren.

Korrespondanse angående tidsskriftets redaksjon sendes redaksjonen direkte.

Forbundets postgironummer er: 6 92 68.

Bankgironummer er: 7023.05.03433.

Trykt i trykkerihuset Adresseavisen, Trondheim.

FORBUNDSKLUBBER

BERGENS FILATELIST-KLUBB, boks 846, 5000 Bergen.
Formann Arnfinn Instebø, boks 846, 5000 Bergen.
Bytteleder F. C. Svendsen, Magnus Barfotsgt. 4, Bergen.
BERGEN FRIMERKEKLUBB AV 1970.
Formann Magnus Andersen, Strandgt. 225, 5000 Bergen
BARDUFLOSS FILATELISTKLUBB, Bardufoss.
Formann Torje Lund, Bardufoss.
BODØ FILATELISTKLUBB, 8000 Bodø.
Formann Per Otto Borgen
Bytteleder Thor Loraas, Fredensborgvn. 126, Bodø.
BRYNE FRIMERKEKLUBB, boks 300, 4341 Bryne.
Formann Ole Helmer Sjø
Bytteleder Per Otto Vold
DRAMMENS FILATELIST KLUBB, 3000 Drammen.
Formann Sverre Eriksen, Tollbugt. 12, Drammen.
Bytteleder Søren Sjulsen, Postkontoret, Drammen.
EGERSUND FILATELISTKLUBB, 4370 Egersund.
Formann Sverre Pedersen, Mosbekktgt. 2, Egersund.
Bytteleder Oddbjørn Maudal, Sandbækvn. 6, Egersund.
FARSUND FILATELIST-FORENING, boks 146, Farsund.
Formann Torbjørn Larsson-Fedde, 4550 Farsund.
Bytteleder Laila Hellang, Lunde, 4550 Farsund.
FLEKKEFJORD FILATELISTKLUBB, 4400 Flekkefjord.
Formann Trygve Tonstad, Flekkefjord.
Bytteleder fru Doris Rudberg, Flekkefjord.
FREDRIKSTAD FILATELISTKLUBB, Hagevn. 18, Greåker.
Formann Ole L. Sæland, Hageveien 18, 1720 Greåker.
Bytteleder Aage Rettvin, Mads Haraldsonsgt. 10, Fr.stad.
GJØVIK FILATELISTKLUBB, boks 212, 2801 Gjøvik.
Formann Jon Berge, Ånerudveien 12, 2830 Raufoss
Bytteleder Sverre Rønning, Ø. Ringvei 4, 2830 Raufoss
GRIMSTAD FILATELISTKLUBB, boks 120, 4890 Grimstad.
Formann Harald Anstein Olsen, 4890 Grimstad.
Bytteleder Th. Steen Gundersen, Grimstad.
HALDEN FILATELISTKLUBB, boks 121, 1750 Halden.
Formann Per M. Kindem, Klærlighetsstien 17, Halden.
Bytteleder: Ton Kruithof, Laabyveien 41, Halden.
HAMAR FILATELISTKLUBB, boks 143, 2301 Hamar.
Formann Peter Helle, boks 143, 2301 Hamar.
Bytteleder Oddleif Engebretsen, Erik Werenskioldsgt. 17, 2300 Hamar
HAREID FRIMERKEKLUBB, 6060 Hareid
Formann: Sverre Hjørungdal, 6060 Hareid.
HØNEFOSS FILATELISTKLUBB, 3500 Hønefoss.
Formann Sigurd Brenden, Hønefoss.
Bytteleder Erlend Johnsen, Trulsrudvn. 22, Hønefoss.
HÅLOGALAND FILATELISTKLUBB, boks 9, 9400 Harstad.
Formann Arne Bergan, boks 60, Harstad.
Bytteleder Kristian Dreiem, Gullhaggt. 12, Harstad.

KRISTIANSAND FILATELISTKLUBB, boks 301, Kr.sand.
Formann Erling Knudsen, Løslandsvei 1, 4600 Kristiansand S.
Bytteleder Børge Edvardsen, boks 301, 4601 Kristiansand.
LILLEHAMMER FILATELISTKLUBB, boks 32, 2601 Lillehammer.
Formann Olav Brekke, boks 32, 2601 Lillehammer.
Bytteleder Dag Kristiansen, boks 146, 2601 Lillehammer.
MOSS FILATELISTKLUBB, 1580 Rygge.
Formann Svein Sandbugt, Høyås, 1580 Rygge.
Bytteleder Ernø Nagy, Plan & Bygg, 1500 Moss.
NARVIK FILATELISTKLUBB, 8500 Narvik.
Formann Carl W. Lindstrøm, Hamsuns vei 28, Narvik.
Bytteleder Steinar Krokmyrdal, 9465 Tennevoll.
NORDENFJELDSKE FILATELISTFORENING, boks 690, 7001 Trondheim.
Formann Trygve Karlsen, Boks 3150, 7045 Munkvoll.
Bytteleder Ola Grønlie, boks 690, 7001 Trondheim.
NORSKE MOTIVFILATELISTER, boks 13, 1342 Jar.
Formann Ørn Graham, Nordterrassen 7, 1342 Jar.
Sekretær Reinert Rødland, Åsveien 8, 1324 Lysaker.
NOTODDEN FILATELISTKLUBB, 3670 Notodden.
Formann Hans Karl Isaksen, Våladalen 16, 3670 Notodden
Bytteleder: Bjørn Isaksen, Harald Bierkesgt. 12, 3670 Notodden
OSLO FILATELISTKLUBB, boks 298, Sentrum, Oslo 1.
Formann: Arne Thune-Larsen
Bytteleder E. Middelthor-Moe, Disenvn. 21, Oslo 5.
RANA FILATELISTKLUBB, Boks 169, 8601 Mo i Rana
Formann: Kjell Moxness, Boks 169, 8601 Mo i Rana.
SKIEN FILATELISTKLUBB, boks 355, 3701 Skien.
Formann Tor Falkenstein, boks 355, 3701 Skien.
Bytteleder Leif Kr. Wolden, Trollvn. 29, 3900 Porsgrunn.
STAVANGER FILATELISTKLUBB, Øvre Stokkavei 63, 4000 Stavanger.
Formann J. Schawland, Øvre Stokkavei 63, Stavanger.
Bytteleder Jon O. Kolstad, Nedre Stokkavei 5, Stavanger.
STEINKJER FRIMERKEFORENING, 7710 Sparbu
Formann Karl Tørhaug, Sparbu
TROMS FILATELISTKLUBB, boks 383, 9001 Tromsø.
Formann Agnar Presterud, boks 383, 9001 Tromsø.
Bytteleder Kjell Aarseth, boks 445, 9001 Tromsø.
VADSØ FILATELISTKLUBB, Vadsø.
Formann Kjell Johnsen, Vadsø.
VOSS FRIMERKEKLUBB, 5700 Voss.
Formann Einar KlevenRute 4428, 5700 Voss.
Bytteleder Audun Utne, 5275 Evanger.
ØRSTA FILATELISTKLUBB, 6150 Ørsta.
Formann Gunnar S. Moe, 6150 Ørsta.
Bytteleder Helge-Rasmus Halkjelsvik, Røysgarden, Volda
ÅLESUND FILATELISTKLUBB, Lihauggt. 2, Ålesund.
Formann Arne Westad, 6000 Ålesund.
Bytteleder Hans Jacob Søreide, boks 215, 6001 Ålesund.
«Tilsluttet» klubb:
FRIMERKE-RINGEN POSTHORN, boks 73, Opsal, Oslo 6.

POSTEN INFORMERER

KLASSIKERE I NORSK MALERKUNST

Den 21. mai 1974 blir det utgitt 2 nye frimerker i verdiene 100 og 140 øre med motiver av henholdsvis «Brudeferden i Hardanger» av A. Tidemand og H. Gude og «Stugunøset på Filefjell» av J.C. Dahl. Merkene blir trykt i flerfarget offset.

Frist for innlevering av konvolutter til førstedagsstempling er 3. mai.

* * *

Den 1. juni 1974 vil brevhuset Polarsirkelen ta i bruk et nytt motivdatostempel. Sendinger som ønskes stemplet med dette stemplet, kan sendes i ytre frankert konvolutt til postkontoret 8000 BODØ. Konvolutten bør merkes «Filatilipost — Polarsirkelen brevhus».

* * *

Årssett 1973 à kr. 23,05 er nå til salgs ved de fleste postkontorer. — Årssett 1969 à kr. 39,85, 1970 à kr. 34,00, 1971 à kr. 10,20 og 1972 à kr. 17,40 er fremdeles til salgs ved Postens filatelitjeneste, Postboks 1985 Sentrum, OSLO 1.

* * *

Katalog 74 Postens filatelitjeneste med nye salgsregler er utkommet. Interesserte kan få katalogen ved å skrive til Postens filatelitjeneste, Postboks 1085 Sentrum, OSLO 1.

Herr Finn Aagaard
Mariesgt. 6
OSLO 3

Adresseforandringer innmeldes for direkte-abonnementer til

NFT's forretningsfører
Boks 875, Sentrum
Oslo 1.

For klubbmedlemmer til vedk. klubb
Gebyr kr. 1,00 vedlegges i frimerker.

SKANDIA auktioner i København

28. auktion: 8. mai. Katalogen udkommer 10/4.

Forlang Deres eksemplar.

28. auktion: 8. mai. Katalogen udkommer 10/4.

29. auktion: 4. sept. Indlevering indtil 14/6.

30. auktion: 2. okt. Indlevering indtil 6/7.

ÅRETS INTERNATIONALE AUKTION.

31. auktion: 6. nov. Indlevering indtil 30/8.

Trommesalen 7, 1614 København V. Danmark.

SKANDIA FILATELI A/S

TROMMESALEN 7
1614 KØBENHAVN V
TELEFON (01) 22 03 00